

VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

Naša vina

11 zlatih in 5 srebrnih kolajn

V okviru letošnjega mednarodnega sejma vin, ki ga bodo predvidoma odprli 25. tega meseca v Ljubljani, je bila pred dnevi strokovna poskušnja v ocenjevanju poslanih vzorcev vina domačih pridelavcev in udeležencev iz številnih vinogradniških držav. Poslane vzorce je ocenjevala mednarodna komisija, v kateri so bili najuglednejši vinski strokovnjaki sodelujočih držav; o delu komisije velja pripomniti še to, da je letos ocenjevala poslane vzorce po izredno strogih kriterijih, zato so priznanja našim vinom toliko pomembnejša.

Po nepopolnih podatkih so poslani vzorci vin iz Pomurja

bolje uveljavili v tej mednarodni konkurenci. Kmetijsko gospodarstvo v Gornji Radgoni je poslalo v ocenjevanje 6 vzorcev in je trenutno znano, da je prejelo zlato za svoj šampanjec in traminac, medtem ko je kapelsko vinogradništvo gospodarstvo prejelo zlati kolajni za renski rizling in traminac.

Pomurski pridelavci kakovostnih vin bodo s svojimi nagrajenimi vzorci sodelovali tudi v poskušnji vin na bližnji mednarodni razstavi vin v Ljubljani.

sk

GOSPODARSKI PROBLEM ŠTEVILKA ENA

Problem, o katerem naj bi se danes pomenili, je na videz povsem strokovno narave. Strokovna zadeva je na videz, kako, kdo in v kolikšnih količinah naj na primer pridelava ali oni pridelak, pod kakšnimi pogoji in podobno — pa naj si gre za vzrejo živine, pridelovanje pšenice, krompirja ali drugih kmetijskih pridelkov. Toda takšno gledišče bi bilo — če bi ga vselej in vsakokrat, ob vsakem primeru, za vsako zadevo obravnavali samo z zornega kota, kaj je strokovno ali ne, zelo enostransko. Spomnimo se na primer na to, da je bilo na IV. plenumu Centralnega komiteja ZKJ govora o nekaterih zadevah, ki so bili navidežno sicer zelo »strokovni«, ker je bilo pač recimo govora samo o eni panogi, recimo konkretno o razvoju kmetijstva, toda hkrati ob tem je bila ta problematika osvetljena tudi med drugim s tole ugotovitvijo:

— ekonomski, družbeni in organizacijski ukrepi pomenijo v svoji celoti zaokroženo koncepcijo kmetijstva v prihodnjih nekaj letih. To mora postati stališče in podlaga za akcijo političnih organov vse

(Nadaljevanje na 2. strani)

PRIPRAVLJANJE STATUTOV

Z izjemo soboške in petrovske-šalovske občine je pripravljanje statutom v pomurskih občinah v zaostanku. Občinski ljudski odbor v M. Soboti je predlog statuta, ki ga bo obravnavala komisija, naredil. Enako velja tudi za petrovske-šalovsko občino, katere predlog statuta bo narejen ta teden. Kot že rečeno, so ostale občine v zaostanku.

Zanimivo pri tem je, — po sodbi predstavnikov okrajnega ljudskega odbora, — da je petrovske-šalovska občina s skromnim številom kadra prehitela ostale. Ne glede na to pa bodo tudi v ostalih občinah do konca tega meseca

komisije obravnavale predloge statutom, tako da lahko pričakujemo v tem smislu po pomurskih občinah v tem pogledu živahno aktivnost.

Pred gradnjo hlevov

Kmetijsko gospodarstvo iz Gornje Radgone bo predvidoma že v začetku prihodnjega meseca pričelo graditi v Podgradu hlevske objekte za 20 tisoč bekonov. Lokacija novih hlevov je na 15-hektarskem zemljišču, katerega ivo-rijo večinoma njive. Parcele zasebnih lastnikov bo posestvo odkupilo ali pa zamenjalo z drugimi.



Z OBISKA IZSELJENCEV Prispeli smo. Sedaj se moramo najprej razgledati, nato pa se bomo zavrteli ob prijetnih zvokih domačih muzikantov. Posnetek izpred petrovskega turističnega doma je z nedavnega izleta naših izseljencev. (Foto: Jože O.)

V splošnem: povprečna letina žit v Pomurju

Največji pridelki

NAJVEČJI PRIDELKI NA DRUŽBENIH POSESTVIH — NAJBOLJŠE REZULTATE STA DALI ITALIJANKA SORTE »LEONARDO« IN FRANCOSKA SORTA PŠENICE »ETOIL DE CHOISY« — NAJSLABŠI PRIDELKI PRI RŽI ZARADI DEGENERIRANEGA SEMENA — OBČINSKI LJUDSKI ODBORI PRIPRAVLJAJO ODLOKE O UVEDBI MINIMALNIH AGROTEHNIČNIH UKREPOV — Z NJIMI NAJ BI PREDPISALI TUDI AGROTEHNIČNE UKREPE ZA SODOBNO UREJANJE SADOVNJAKOV

Zetev in mlačev sta tudi v Pomurju minili brez večjih zastojev, saj je bilo tudi vreme še kar ugodno za pospravljanje letošnjih pridelkov žita. V splošnem je letošnja letina povprečna, če seveda izvzame-

mo nekaj izrednih pridelovalnih dosežkov družbenih gospodarstev (Rakičan, Beltinci), ki so znova potrdili znano resnico, da se je moč z poslednjim uveljavljanjem vseh agrotehničnih ukrepov tudi pri pridel-

lovanju žita uspešno izogniti posledicam neugodnih vremenskih razmer. Na drugi strani pa ugotavljajo, da so povprečno pičli hektarski donosi v zasebnem sektorju posledica nedoslednosti pri uve-

lavljanju agrotehničnih ukrepov: nezadostno doziranje in včasih tudi nepravilno uporabljanje umetnih gnojil, sejanje nerazkuženih, neočiščenih in nepranih semen (opozarjajo zlasti na redno zamenjavo semen pri pšenici in ječmenu na vsaka štiri leta), pomanjkljivo zatiranje plevelov in končno tudi ročna setev, ki bi jo že marsikje prav uspešno lahko zamenjala strojna.

Visokorodne pšenice so dale na družbenih posestvih povprečno od 30 do 40 stotov pridelka na ha, na nekaterih parcelah pa tudi od 50 do 60 stotov, kar pa je že rekorden pridelok. V pridelovalnem sodelovanju in na zemljiščih, ki so jih obdelovali v skladu z odloki o agrotehničnem minimumu, so te pšenice pridelali od 25 do 35 stotov na ha, domače pšenice U1 pa 20 do 30 stotov. Pri ostalih domačih sortah so zabeležili najnižji hektarski donos: od 15 do 20 stotov. Ozmernega ječmena so pridelali na družbenih posestvih od 30 do 40 stotov, ostali pridelavci pa od 20 do 30 stotov. Izredno pičle hektarske donose je dala rž (od 12 do 15 stotov na ha), predvsem zaradi slabega in že izrojenega semena. Če bomo v prihodnosti še sedaj rž na večjih površinah, bomo morali vsekakor priiti do ustreznih količin priznanega semena. Dosedanji rastni in razvojni pogoji pa obetajo, da bomo pri hibridni koruzi lahko pridelali od 30 do 50 stotov zrnja na ha, krompirja pa okrog 250 stotov.

Med visokorodnimi sortami pšenice sta se najbolj obnesli italijanka »leonardo« in francoska sorta »etoil de choisy«, za njima pa tudi italijanski sorti »santapastore« in »sanmarino«. Pšenica domače sorte U1 povprečno ni prinesla takšnih pridelovalnih rezultatov, kot kaže, jo pri nas še pridelujejo na večjih površinah predvsem zaradi izdatnejšega pridelka slame. Strokovno mnenje kmetijskega inštituta Slovenije: U1 tudi v pomurskih razmerah ni konkurenčna

(Nadaljevanje na 2. strani)

S VČERAŠNJEGA RAZŠIRJENEGA PLENUMA OBO SZDL MURSKA SOBOTA

Od sklepov h konkretnim nalogam

Včeraj so na razširjenem plenumu Občinskega odbora SZDL v Murski Soboti obširno razpravljali o nalogah v nadaljnjem razvoju kmetijstva. V izvečku navajamo nekatere ugotovitve, ki jih je na plenumu podal predsednik Obo SZDL tov. Rudi Rapl.

Tov. Rapl je uvodoma poudaril, da zaključki plenumov, na katerih se je razpravljalo o kmetijstvu, doslej niso bili

zadovoljivo izvajani. To predvsem zato ne, ker so vodili sekcije za kmetijstvo pri krajevnih odborih SZDL večino-

ma kmetijski tehniki, ki so bili hkrati odgovorni za izvajanje posameznih ukrepov. V bodoče naj ne bi bilo tako. Posebno važno je tudi vprašanje nadaljnjega ukrepanja za povečanje kmetijske proizvodnje po zakonu o izkoriščanju kmetijskih zemljišč. Tako je na primer v Skakovcih pašnik, ki meri okrog 20 ha in bi ga bilo moč uporabljati za pridelovanje poljščin. Seveda je ob tem potrebno urediti vse potrebno z dosežanimi koristnimi pašniki. Podobno je z izvajanjem odloka o agrominimumu. Tu doslej ni bilo dovolj resne kontrole. Občinski ljudski odbor naj bi v bodoče predpisal kmetijskim gospodarstvom organizacijam vodenje potrebnih evidenc, kršitelje pa naj bi strogo kaznoval. Tudi kooperacija se je v mnogih zadrugah sprevrgla na usluge s stroji, kreditiranje gnojil, semen in podobno. Važno pri nadaljnji kooperaciji pa je, da zmoremo vsa dela opraviti z združenimi stroji pravočasno.

Posebna naloga za vse kmetijske gospodarske organizacije je izpopolnjevanje delitve dohodka. Ugotovljeno je, da so sedanji pravilniki o delitvi čistega dohodka in o delitvi osebnih dohodkov vse pre malo prilagojeni razmeram v posameznih gospodarskih organizacijah. Ljudski odbor je vodstva posameznih kmetijskih organizacij obvezal, da morajo biti pravilniki pripravljani do 15. avgusta.

Plenum je obširno razpravljal o vseh najbolj aktivnih vprašanjih s področja kmetijstva. Podrobneje bomo o plenumu poročali v prihodnji številki.

Joško Slavič: predsednik gospodarske zbornice O POMURSKEM SEJMU

Plakati s pütro in klopotcem nas opozarjajo na veliko gospodarsko manifestacijo: Pomurski sejem v Gornji Radgoni. Sejem bo trajal od 15. do 23. septembra. Tovariši Slavič je našemu sodelavcu o sejmu povedal naslednje:

»Uvodoma moram povedati, da si moramo pojem sejem pravilno razlagati. To bo namreč sejem v pravi smislu besede. Kar bo na sejmu razstavljeno, bo tudi vsakdo lahko kupil; to velja tako za industrijske, kakor tudi za kmetijske proizvode. Sejem ima namen, da pokaže uspehe naše industrije in kmetijstva širšemu krogu potrošnikov. Gospodarske organizacije našega okraja, pa tudi iz drugih okrajev, so pokazale razumevanje. Na sejmu bodo razstavljani in bodo prodajali tudi nekatere kmetijske pridelke. Tako bodo vino prodajali v pütrah, pivo v posebnih vrčkah itd. Naši gostinci bodo skrbeli, da bodo obiskovalci sejma postreženi s pomurskimi specialitetami: gibanicami, krapiči... Sosedje Avstrijci bodo z zabavnim parkom skrbeli za dobro voljo. V zabavnem parku bodo benčinski in električni otroški avtomobili, vrtljak in še naračunljivejša druga zabavna sredstva. Urejeno bo pa tako, da bodo starši lahko spremljali otroke pri zabavi iz gostinskih prostorov.

Sejem sam, kot ustanova, nima namena ustvarjati dobička, koristil bo le udeležencem sejma. Veliko nalog imajo občini Radgone. Ti morajo za sejem pripraviti potreben prostor; podreti bo treba celo dve hiši. Vsekakor upamo, da bodo Radgončani to nalogo dobro opravili.«

S. J.

Tudi to so »naši« milijoni

Pri radgonski podružnici Zavoda za socialno zavarovanje ugotavljajo, da so v primerjavi z lanskim obdobjem porasti izdatki sklada zdravstvenega zavarovanja delavcev in uslužbencev za okrog 29 milijonov din. Sklad je imel v letošnjem prvem polletju nekaj nad 86 milijonov din dohodkov in nad 96 milijonov din izdatkov, kar pomeni 9,738.000 din izgube. Če k tej vsoti prištejemo še okrog 2 milijona izgube pri kmečkih zavarovancih, je to skupaj okrog 12 milijonov din izgube v I. polletju.

Glavni vzroki za povečanje izdatkov in tudi letošnja izguba so predvsem v povečanju števila splošnih ambulantnih storitev, cenah zobozdravstvenim storitvam in občutnemu porastu števila plačil zaradi bolniškega staža delavcev in uslužbencev, delno pa tudi v podražitvi zdravil. Tudi pri kmečkih zavarovancih je že opaziti težnjo, da je potrebno socialno zavarovanje izkoristiti za vsako ceno, čeprav večkrat posegi zdravnikov niso niti potrebni. Prispevek zavarovancev 60 din po receptu v prvem mesecu ni prinesel zaželenih rezultatov; število ambulantnih pregledov se je le malenkostno zmanjšalo, kar je prej vpliv sezone kot pa tega uveljavljenega ukrepa. V nekaterih podjetjih se je nenormalno povečalo število bolniških izostankov od dela (v Elradu od 411 v lanskem prvem polletju na 797 v letošnjem, na kmetijskem gospodarstvu od 6442 na 7842, v kapelskem vinogradniškem posestvu od 1912 na 2514, v Avtoremontu od 331 na 459, v komunalnem podjetju od 370 na 766 (!), v mizarskem podjetju Črnci od 309 na 816 (!), v radenskem zdravilišču od 3100 na 4449 itd.), zaradi česar je moral

zavod za socialno zavarovanje naložiti 15 prizadetim podjetjem dodatni prispevek v znesku okrog 15 milijonov din, kar bo seveda v dokajšnji meri prizadelo sklade osebnih dohodkov, vendar pa drugega izhoda ni bilo mogoče najti, če hoče zavod pokriti nastalo izgubo. Če v drugem polletju ne bo šlo na bolje bodo ta ukrep morali še ponoviti.

V podjetjih bi vsekakor morali bolj zaostri kontrolo nad nepravilnimi izostanki. Okrepljena kontrola v sami podružnici je namreč pokazala pri prvem obisku 3, pri drugem 15 in pri tretjem 13 primerov, ko so oboleni zavarovanci v času bolniškega staža opravljali celo težka dela izven poslopja stalnega bivališča. Za zobozdravstveno službo pa je značilna največja neurejenost; ob razmeroma skromni kadrovski prisilbi je čutili tudi močan pravi pacientov iz soboške občine, razen tega pa se zavodu doslej še ni posrečilo regulirati pogodbenih odnosov s to službo.

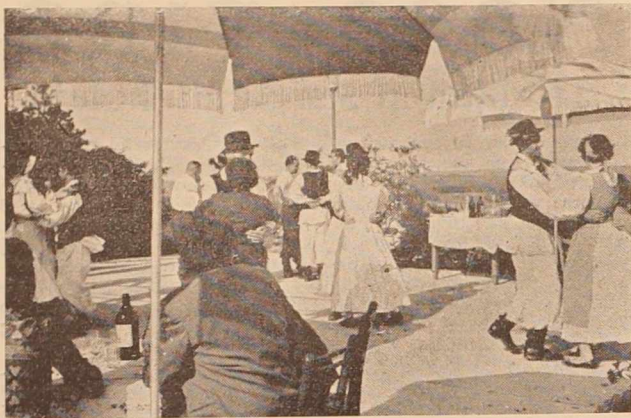
Občinski ljudski odbor je že na par sejah razpravljal o problematiki socialnega zavarovanja in dal ustrezna priporočila za reševanje posameznih problemov na relaciji zavod — zdravstvena služba — podjetja, z novo pravno ureditvijo službe socialnega zavarovanja pa bo lahko njegov vpliv na tem področju učinkovitejši in še bolj usklajen s splošnimi družbenimi koristmi v občinskem okolišu.

sk

NAPOVED VREMENA

za čas od 16. do 26. avgusta
Okrog 20. avgusta padavine z nevihtami in ohladitev. V ostalem lepo vreme in po 23. avgustu zelo vroče.

Dr. V. M.



Po kulturnem programu sledi neuradni del izleta. Folkloristi iz soboške tovarne perila »Mura« žele plešajo tudi s »civilisti«. (Foto: Jože O.)

SOBOŠKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA in strokovna literatura

Študijska knjižnica v Murski Soboti je dolgo časa imela precejšnje finančne težave, razen tega pa še velike težave s pretesnimi prostori. Odkrajni ljudski odbor pa je za delovanje knjižnice pokazal v zadnjem času dokajšnje razumevanje in jo podprl z izdatnejšimi dotacijami, dobila pa je tudi ustrezne prostore. Tako zdaj delo lahko poteka normalno. Večja finančna sredstva so omogočila povečanje knjižnega fonda in rednejše zasledovanje periodičnega tiska. Vsega, kar izide, knjižnica seveda tudi se sedaj ne more kupovati. Zato skuša poiskati neka specifična področja literature, ki bi jih nato kontinuirano zasledovala. Sedaj se ta področja kažejo že v dokaj jasnih obrisih. To je doseženo predvsem z začetkom koordiniranja dela naših knjižnic predvsem po jezikovnih in strokovnih področjih. Naša študijska knjižnica bo tako v precejšnji meri zasledovala madžarski tisk in neka področja strokovne in tehnične literature. Funkcijo glavne knjižnice za madžarski tisk ima v Sloveniji deloma tudi že danes, saj razpolaga z nekaterimi madžarskimi publikacijami, ki jih ne premore niti Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. Od strokovne in tehnične literature bo kupovala predvsem agronomsko, deloma tekstilno, pa tudi drugih področij ne bo zapostavljala.

Preostane še slovensko, srbohrvaško, nemško in ostalo leposlovje. Tudi to bo redno naročala, seveda v mejah finančnih zmogljivosti. Ko so pregledovali knjižne zbirke ostalih pomurskih knjižnic, z namenom, da imamo evidencirano vso literaturo, s katero razpolagamo v Pomurju, so ugotovili, da marsikatera knjižnica razpolaga z dokaj bogato strokovno in tehnično literaturo. Tako ima med drugimi za svojo stroko dokaj bogato zbirko Nafta v Lendavi. Tudi soboška knjižnica in drugi razpolagajo z lepimi knjižnimi fondi, drugi tako tovarna perila Mura v Murski Soboti, pa imajo malo ali pa sploh nimajo strokovne literature. S to katalogizacijo je knjižnica pripravljen, da lahko nudi svojim bralcem tudi literaturo, ki je sama nima, pač pa se nahaja v kateri drugi pomurski knjižnici. Tako je mreža na široko razpredena in bo bralcem na razpolago najrazličnejša literatura. Če pa bo kdo še v zadregi, ko bo zamislil kakšno publikacijo pa se študijska knjižnica lahko obrne na Narodno in univerzitetno ali kakšno drugo knjižnico. Z novim zakonom o knjižnicah je namreč urejena najširša izposojevalna mreža, v katero je vključena tudi soboška študijska knjižnica. Tako bo obiskovalec te knjižnice lahko dobil različne publikacije, ne da bi moral ponje potovati v Ljubljano ali kam drugam.

Po vsem tem vidimo, da se soboška študijska knjižnica lepo razvija in uveljavlja v pomurskim javnim in izobraževalnem življenju. Z lepim knjižnim fondom, z naročanjem vseh slovenskih strokovnih revij, s sodelovanjem z drugimi knjižnicami in ima vse možnosti, da postane center pomurskega izobraževalnega življenja, lahko pa tudi v precejšnji meri vpliva na živahnost kulturno življenje.

Z njenim dosedanjim delovanjem se nikakor ni izčrpala njena naloga in vloga v razvoju Pomurja. Lahko postane center in zbirališče soboške in sploh pomurske inteligence ter izhodišče naprednih silnic v našem kulturnem življenju. To bi morala biti skupaj s strokovnim izpopolnjevanjem ljudstva ob Muri njena poglavitna naloga. Da pa bo to dosegla, so poklicani prav mladi pomurski intelektualci, ki jim ne bi smelo biti vseeno, kako se bo Pomurje razvijalo in kakšen bo pri tem njihov nesebični delež.

IJO

BIL SEM IZSELJENEC

Toda samo en dan. Pridružil sem se namreč izseljenecem, ki so šli na enodnevni izlet v Petrovce.

Rahlo oblačno

Je bilo jutro na avtobusni postaji v Murski Soboti. Čakali smo, da odidemo na pot. Že sem se bal, da se bo prej, kot pa odidemo, popolnoma zjasnilo, ko smo končno posedli v avtobus in avtomobile ter se zapeljali v

Rakičan.

Tu smo si ogledali novo-građeno bolnišnico, nato pa so nas prijetno pogostili z žganico, pivom in pecivom. Po krajšem veseljem kramljanju med katerimi so se neprimerno svetili bliski fotoaparata, smo spet posedli v vozila. Naslednja postaja so bili

Petrovci

in sicer nova petrovska šola in ambulanta. Tudi tu so nas prijetno sprejeli, predsednik občine tov. Korpič pa nas je nagovoril z nekaj kratkimi besedami. Šola — moderna, lepo opremljena, ambulanta sodobno urejena, veseli pogovori v učilnicah in na hodnikih — in že smo potovali naprej, proti končnemu cilju izleta, ki je bila

»Pindža«

Moderno zidan in lepo opremljen turistični dom z razgledom na breskove nasade in čez doline daleč čez griče, ki so se kopali v vročem avgustovskem soncu, nas je prevzel. Ko smo se razgledali, smo posedli, kosili, popivali, se pomenkovali, kupovali spominčke, razglednice, nato pa je sledil kratak

Kulturni spored

Zaigrali so godbeniki, Bogojnski pevci so nam zapeli nekaj pesmi, folklorna skupina iz tovarne perila »Mura« pa nas je razveselila z narodnimi plesmi. Bilo je več kot prijetno. Popoldansko sonce se je lesketalo na vseh koncih in krajih, vzdušje je bilo domače, folkloristi pa so plesali »Marko skače«.

Po sporedu

smo plesali tudi ostali, med sabo in s folkloristi, domači godbeniki pa so raztegnili meh in zapihali v trobente, da je vse premalu prišel čas odhoda. Še nekaj pesmi, nato »Adijo, pa zdrava ostani« in vozila so nas zapeljala v Sobotu. »Se kdaj bi morali iti na tak izlet, ko je bilo tako lepo,« so menili nekateri izseljenci, vsi pa so bili nadvse zadovoljni z lepim izletom. Se vse do Sobote so v avtobusu zveneli iz magnetofona veseli zvoki, ki jih je mladi izseljenec posnel za spomin na obisk v domačem kraju.

Jože Olaj

GOMILA

V nedeljo je priredilo Turistično društvo Gomila v Slovenskih goricah vrsto prireditvev, med drugim tudi »Pokaži, kaj znaš«. Ob razglednem stolpu se je zbralo veliko domačinov, številni pa so bili tudi gostje iz Maribora in drugod.



Poslopje elektrifikacijskega centra pri Vidmu

GOSPODARSKI PROBLEM ŠT. ENA

(Prenos s 1 strani)

do osnovnih organizacij ZKJ v podjetjih in po vaseh. Ta splošna orientacija, kakor tudi uresničevanje konkretnih programov odpira dolgoročno perspektivo delavcem in strokovnjakom kot tudi delovnim kmetom, družbeno političnim faktorjem pa daje politično zanesljivost in zadaja konkretne naloge...

— Naših nalog v kmetijstvu in na vasi ni mogoče izpolnjevati samo z ekonomskimi ukrepi, če so tudi zelo uspešni, ker so podlaga za spreminjanje odnosov v kmetijstvu. Nujno je tudi, da imajo družbeno-politične organizacije na vasi, predvsem Zveza komunistov, Socialistična zveza in Ljudska mladina jasno orientacijo v svojem delu in da vedno vedo, katera so poglavitna vprašanja boja za modernizacijo kmetijstva in preobrazbo vasi, k čemur morajo teži vsi drugi problemi...

Če se recimo tokrat zaustavimo ob proizvodnji pšenice in gledamo na to zadevo samo s strokovnega zornega kota — potem je to strokovna zadeva. Toda če ob tem nekoliko poglobimo po številkah in ugotovimo, kolikšna je proizvodnja in kolikšna potrebnja — potrebna na vasi in v industrijskih središčih — in koliko nas stane uvoz (kadar je ne pridelamo dovolj), potem se nam ta »zadeva« o svetluje s povsem drugega zornega kota. Statistika ugotavlja, da trošmo danes v vseh oblikah potrebnje približno 4.500.000 ton pšenice in to na vasi 3 do 3.200.000 ton — vas torej kupi v trgovini na leto približno 500 do 700 tisoč ton pšenice — mestno prebivalstvo pa troši 1.300.000 ton pšenice na leto. Samo ta razmerja — na razpolago pa so še druga, — nas torej opozarjajo za to, da bo treba spremeniti marsikaj ne samo s strokovne plati za večjo proizvodnjo, temveč tudi z drugih, da bo proizvodnja narasčala in da bo tisti, ki pšeno prideluje, vsaj kril svoje lastne potrebe — čeprav bi

bilo naravno, da daje pridelek na voljo tržišču.

In predvsem iz teh zornih kotov je bilo osvetljeno pridelovanje pšenice na nedavnem dvodnevem jugoslovanskem posvetovanju v Osijeku. Sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo Zveznega izvršnega sveta je med drugim v svojem govoru dejal, da je:

— to naš gospodarski problem številka ena. V javnosti, je nadaljeval, je ta naš problem dobro znan in od nas je odvisno, da spremenimo stvar, to je, da se usposobimo za rešitev tega gospodarskega problema.

Na posvetovanju je bilo med drugim rečeno, naj bo edisel naprej komunista center, kjer naj bi potekala konkretna dogovarjanja o proizvodnih načrtih in da bi bistveno tudi, da so dogovori za večjo proizvodnjo domena delovnih kolektivov.

Tovariš Slavko Komar je v svojem obširnem govoru med drugim opozoril na tole:

»Nadalje, zelo resni napori so v tem, da najdemo prostor za 400.000 ha organizirane kooperacije. Ob tem ne povem ničesar novega. Imam izkušnje, na tem področju, toda dopustiti smo, da stvari teko tako kot to ne bi bilo potrebno. Zadruga, kmetijska posestva in ostale organizacije, ki sodelujejo s kmeti, se ne smejo postaviti na čisto komercialni, temveč na proizvodni princip...«

V nekaj besedah povedano, torej za to, da mora naša država program proizvodnje pšenice temeljiti na trdnih programih proizvodnje družbenih posestev in v kooperaciji, ob novih ekonomskih pogojih tako za vse kmetijske organizacije, kakor tudi za odnose zadruga-kmet in na akcijskem programu, katerega namen je, doseči tako proizvodnjo, s katero bi zadovoljili naše potrebe, kot je bilo rečeno na IV. plenumu CK ZKJ. Vse to pa ni zgolj strokovna zadeva, temveč ekonomsko družbeno-politična dejavnost, ki bo, če bomo načela dosledno uresničevali, nedvomno rodila zaželjene sadove.

P. D.

TA TEDEN

Smrtna nesreča na Vaneči

Predvečeraj okrog poldneva se je zgodila pred gostilno Ludvika Sitarja na Vaneči težka prometna nesreča, ki je terjala življenje 57-letne Marije Vukan iz Mačkovec.

Marija Vukan je namreč prišla iz gostilne ter prečkala cesto, ne da bi se prepričala, če je prosta. Se preden je prekorčila cesto in prišla do motorista Aleksandra Bezneca, ki jo je čakal, je pripeljal tovornjak. Voznik K. Barbarič je hipoma zavrl vozilo, vendar nesreče več ni mogel preprečiti. Zadel je Marijo Vukan s prednjim delom avtomobila tako, da je padla, kolesa pa so ji močneje poškodovala prsni koš.

Ponesrečeno so takoj prepeljali v bolnišnico, vendar je po krajšem času podlegla.

Pri preložitvi je bil tudi njegov sin, ki je bil pri nesreči tudi poškodovan, vendar ni bil poškodovan.

Pri preložitvi je bil tudi njegov sin, ki je bil pri nesreči tudi poškodovan, vendar ni bil poškodovan.

Štirje požari v minulem tednu

V minulem tednu smo v našem kraju zabeležili kar štiri večje požare, ki so upeli preko šest milijonov dinarjev ljudskega premoženja. V nekaterih primerih gre zahvala prizadevanju gasincev, da škoda ni še večja.

Prvi požar je izbruhnil v hiši Janka Senčarja v Ljutomeru. Požar se je naglo razširil. Kljub posredovanju gasincev je zgorelo celotno ostrešje. Škoda cenijo na približno pol milijona dinarjev. Z naslednjega dne popoldne pa je začelo goreti stanovanjsko in gospodarsko poslopje Franca Donoša v Pertoci. Poslopji sta pogoreli skoraj do tal, v njih pa tudi precej pridelkov, opreme in orodja. Računajo, da znaša povzročena škoda preko tri milijone dinarjev. Prejšnji petek pa se je vnelo gospodarsko poslopje Karla Mencingerja v Očeslavcih. Zgorelo je poslopje, sadna stiskalnica ter nekaj orodja in opreme. Zadnji požar pa je izbruhnil v nedeljo zvečer v Radomerju. Pogorelo je gospodarsko poslopje Stanka Filipca ter precej orodja in opreme. Nastalo škodo cenijo na približno poldrugi milijon dinarjev.

Vzroki požara v treh primerih še niso znani in jih še preiskujejo, medtem ko je v enem primeru udarila strela.

-js-

DVELETNI OTROK

PRITEKEL POD MOPED

Mopedist Jože Grah se je dne 6. t. m. z mopedom peljal v Brezovce. Pri hiši Stefana Pozveka je prišel pred moped 2-letni Drago Koloman, katerega je omenjeni mopedist zadel s ščitnikom po levi strani boka. Otrok je bil prejeljan v soboško bolnišnico.

V silosu že 25 vagonov žitaric

Kombinat »Pomurka« — o brat Mlinopek Murska Sobotu je že pričel z odkupom žitaric, katere bo vskladiščil v silos. Kapaciteta silosa znaša 350 vagonov žita.

Obrat Mlinopek odkupuje žitarice od kmetijskih zadrug, te pa od individualnih proizvajalcev. Trenutno imajo v silosu že vskladiščeni okrog 25 vagonov žitaric, nameravajo pa še vskladiščiti 140 vagonov pšenice in 35 vagonov rži in sicer do 30. julija prihodnjega leta. Za obrat močnih mlin v Puconcih pa bodo vskladiščili 100 vagonov ječmena in koruze.

V zvezi z odkupom, kot smo zvedeli, nastajajo težave, ker v skladišča prihaja vlažno zrnje in se večkrat pripeti, da morajo tako zrnje odkloniti. Kmetijske zadruga polagajo premalo pozornosti odkupu, bodisi pri odkupu od kombajnov, mlatilniški merici itd. Zato bi morale kmetijske zadruga v bodoče odkupovati samo suho in še nepokvarjeno zrnje.

Predvidevajo, da bo s prvim septembrom odkup zrnja zaključen, saj bo do tega roka v pretežni meri končana tudi mlačev.



Tudi v Domanjševcih vaški dom

KNJIŽNA ZBIRKA

„POMURSKA ZALOŽBA“ 1962

Časopisno založniško podjetje »Pomurski tisk« — ali pa samo — CZP »Pomurski tisk« Pomurska založba, Murska Sobota, Kocljeva 7 telefon 138, 215 in 53 — tekoči račun 605-11-1 365

Miško Kranjec

MLADOST V MOČVIRJU

Avtobiografski roman — v stilu romana »Povest o dobrih ljudeh« — prepleta precej trpke spomine iz svoje mladosti in vasi s sedanji živimi vprašanji in problemi človeške družbe. V romanu močni lirski opisi vzbujajo vedno nova razmišljanja in bravec bo moral večkrat obstati sam pred svojim ogledalom in razmisliti, da reši vzkipele vprašanje. Roman je iskrena avtobiografija avtorja, življenjske njegove domače in stvarnost nekdanje, zdaj že hitro umirajoče preteklosti Velike Polane.

Strani cca 314 — ppl. 2.000 din — pl. 2.150 din — pu. 2.400 din

Iljše Gjula

LJUDSTVO S PUSTE

V svojem široko zajetem delu nas avtor — najvidnejši sodobni madžarski pesnik, pisatelj in dramatik Iljše Gjula — povede na prekodonavske puste, kjer nam ob prepletanju avtobiografskih, zgodovinskih, socialnih in kulturno-političnih elementov postopoma razkriva bedno življenje služinčadi na velikih grofovskih posestvih. Srečujemo se z usodami berošev, kočijazev, dninarjev in pastirjev, z usodami hlapcev in dekel vseh vrst, z življenjem najnižjega sloja na hierarhični lestvici madžarske podeželske revščine.

Strani 336 — ppl. 1.540 din — epl. 1.660 din — pu. 1.850 din

Karel Capek

NAVADNO ŽIVLJENJE

Roman je III. del tako imenovane poetične trilogije Hordubal-Meteor-Navadno življenje. V prvih dveh romanih drugi prodirajo v skrivnost primera, v tretjem, v Navadnem življenju pa upokojevi železniški uradnik sam razčlenjuje svoje življenje. Ugotovi, da ni bil samo romantik, ampak tudi hipohonder, sebičen pedant, in karierist. Roman končuje: z mislijo: Postavljal bom meje sebičnemu, ker sem sam sebičen in služil bom bolnemu, saj sem sam bolan, ne bom šel mimo berača pri cerkvenih vratih, ker sem siromašen kakor on, in prijatelj bom vsem, ki delajo, ker sem sam eden od njih.

Strani 150 — kart. 800 din

Oskar Hudales

MED DVEMA SVETOVOMA I. DEL

Z zgodovinskim romanom se založba spominja važnega razdobja iz slovenske preteklosti. Lani je minilo 1100 let, odkar je frankovski kralj Ludvik Nemški imenoval Koclja, Pribinovega sina za mejnega grofa Spodnje Panonije. Po načinu pisanja roman pritevamo zabavnemu branju. Njegova literarna vrednost pa je v tem, da se ne skuša zabavati za vsako ceno, marveč hoče hkrati prebuditi v bralcu tudi ljubezen in spoštovanje do naše velike in slavne preteklosti.

Strani 320 — ppl. 1350 din — epl. 1450 din — pu. 1600 din.

Bratko Kreft

KALVARIJA ZA VASJO IN DRUGE POVESTI IZ PREKIJE

Izbor Kreftovih novel od katerih je najboljše socialna povest Kalvarija za vasjo, v kateri je avtor skušal oblikovati socialne probleme vaškega življenja v času prve svetovne vojne in v prvem desetletju po njenem koncu z vidika socialne funkcionalnosti umetnosti.

Strani 330 — ppl. 1540 din — epl. 1680 din — pu. 1800 din.

Jože Ternar

SEJALEC

Pesniška zbirka Jožeta Ternarja, ki je domišljina, iskren, intenziven, izvirni pesnik in prepričljiv, kadar se izpoveduje, prepričljiv v samogovornih, nazoren in prizadet, ko prikazuje ljudi in pokrajine svoje mladosti.

Strani 96 — epl. 450 din

Prednaročniška cena — velja do 31. dec. 1962. — zbirke Pomurska založba cca 1800 strani, ppl. 7000 din, epl. 7600 din.

ZBIRKA »POMURJE«

Urednik: Vanek Sitar

OB NAPREDNEM TISKU...

Knjiga je izšla v juniju 1962, ko je bila odprta Stalna razstava naprednega tiska v Veliki Polani. Sestavke so pripravili Rudi Čačinovič, dr. Bratko Kreft, Miško Kranjec, Franc Zadravec, Ivan Kreft in drugi s pismom Edvarda Kardelja prekmurkemu ljudstvu ob 20. obletnici Ljudske pravice.

Strani 120 — epl. 400 din

Manko Golar

VESELO DO MURE IN SE ČEZ

Knjiga prinaša zgodbe, nastale na obeh bregovih Mure, kjer živijo Prekci na eni strani, ki poznajo še marsikatero šalo iz starih časov, na drugi strani Mure pa Prekmurci, ki so ohranili v svojem narečju še mnogo izrazov iz davnega slovenskega jezika, ki mu pravimo staroslovenski jezik.

Strani 120 — kart. 450 din

ZADRUŽNI KOLEDAR POMURJA — madžarska in slovenska izdaja

Izredna izdaja:

Potrč — Regent — Kreft

PROGRESIVNA PREUSMERITEV POLITIČNEGA ŽIVLJENJA

MED VOJNAMA NA SLOVENSKEM IN V TRSTU

Avtorji ne dajejo dokončnih ocen v proučevanju naše zgodovine med vojnama, ali kot aktivni soustvarjatelji tega obdobja so obdelali marsikatero doslej neraziskano vprašanje z regionalnim povdankom, kar le povezuje sestavke v celoto in jim daje posebno dokumentarno vredost.

Strani 260 — kart. 950 din — epl. 1100 din — pu. 1250 din.

Madžarska izdaja

Ludvik Vlaj

VERSEK (Pesmi)

Vlaj Lajoš se pojavlja pred bravcem kot pesnik v svojem rodnem maternem jeziku. Njegova poezija preveva rahla kompenzativnost. Ves se predaja naravi. Nekaj pribitno »kmečkega« rustikalnega je na njem in v tem pogledu nam njegova poezija zazveni z zvoki iz davnine, kakor se tudi zdi, da smo to poezijo že nekoč, neke slišali. Zbirki je dodan lep prevod Prešernove Zdravljice in Nezakonske matere.

Strani 88 — ppl. 200 din — epl. 230 din.

Knjige lahko naročite pri založbi ali pa v vseh knjigarnah Slovenije.

35 odstotkov

Po uradnih podatkih je v naši državi 35 odst. zemljiških površin v rokah ljudi, ki so zaposleni. Imamo primere, da dobivajo taki lastniki zemljišč na delovnih mestih osebnih prejemke, ki so dovolj visoki za dostojno življenje. Ti tudi niso gospodarsko odvisni od dohodkov zemljišča. V takih primerih je mogoče postaviti določeni agrotehnični minimum, ki naj bo na nivoju minimumov v družbenem sektorju, ter podvzeti davčne ukrepe, ki bodo te lastnike primorali k intenzivni proizvodnji, ali pa naj po zakonu o agrotehničnem minimumu to zemljo prevzamejo v obdelovanje kmetijske organizacije.

Nekoliko drugače je v primerih, ko gre za človeka, ki ima na delovnem mestu nizke prejemke in mu dohodek iz zemljišča, ne glede na intenzivnost obdelave pomenijo pomemben vir sredstev za življenje. Takih primerov imamo precej tudi v Pomurju. V takem primeru je treba agrotehnični minimum drugače določiti in pri odmeri davka in davčnih doklad upoštevati čim lažjo izrabo zemljišča. To velja še posebej za tiste za-

poslene kmetovavce, ki jim ni mogoče zagotoviti druge zaposlitve z boljšimi prejemki.

Kmetijske organizacije pa bodo vsekakor morale misliti predvsem na tista zemljišča, ki so že v družbeni lasti, pa še vendar niso dovolj intenzivno obdelana. Takih primerov imamo v Pomurju še vedno dovolj in pomenijo slabo politično gesto pri utrjevanju sodobnega načina obdelovanja zemlje. Seveda pa je prav tako aktualno tudi vprašanje nadaljnega povečevanja zemljišč v družbeni lasti. Med drugim gre tudi za odkup zemljišč od zasebnih lastnikov. Pri Jugoslovanski kmetijski banki je nešteto zahtevkov, v katerih kmetijske organizacije prosijo za kredite. So primeri, da zahtevajo zadruge in kmetijska posestva kredite za odkup neznatnih parcel, razmetanih, oddaljenih od gospodarskih centrov posestev in zaradi katerih bi bilo kasneje potrebno izvesti še mnoge pravne in druge stopke glede zamenjave, arondacije itd. Ni čudno, če banka takim zahtevkom ne ugodí, saj niso dovolj gospodarsko utemeljeni. Z odkupom zemljišč na ta način torej ni treba htebi, saj imamo nešteto drugih možnosti za povečanje zemljiškega sklada v družbenem sektorju lastništva.



Včasih se prileže kozarček domačega, posebno v tej naši vročini. (Foto Jože O.)

Komentar

Strožje kazni

Spremembe v kazenskem zakoniku, sprejete na zadnjih zasedanjih Zvezne skupščine, se nanašajo na zaostrite kazni za posamezna kazniva dejanja. V prvi vrsti gre za kazniva dejanja v družbenem gospodarstvu, na škodo ljudske imovine in za zlorabo službene dolžnosti. Poostreitev kazni mora sodišču služiti kot sredstvo za okrepitev kazensko-pravne zaščite družbene imovine. To vprašanje se ureja z uvedbo kazni strogega zapora do 20 let, s povečanjem kazni za posamezna kazniva dejanja in s povečanjem minimuma in maksimuma denarne kazni.

Sodišča bodo smela kaznovati s stroгим zaporom do 20 let. Tako kazen bodo izrekli takrat, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno v posebno obtežljivih okoliščinah ali pa je povzročilo hude posledice. Potreba po taki kazni se kaže v primerih rop in v primeru nekaterih kaznivih dejanj na škodo gospodarstva. To je izredna kazen, ki se lahko izreče samo v šestih primerih: za izdajo državne tajnosti, za težja dejanja proti zdravju, za ponarejanje denarja, ponarejanje vrednostnih znakov, rop in težka kazniva dejanja proti varnosti.

Omeniti moramo tudi zaostrite kazni za hujše zlorabe, korupcije in zapravljjanje ljudske imovine. Tako je na primer povečana kazen za davčno utajo, ki znaša tudi do 10 let strogega zapora (doslej je bila za ta primer najvišja kazen 5 let).

Za podkupnino v posebno težkih primerih je predvidena kazen strogega zapora do 15 let. Prav tako so sodišča pooblašena, da lahko v širšem kaznivem z zaplenbo imovine, ki je bila doslej predvidena samo za nekatera kazniva dejanja.

Med kazniva dejanja proti družbeni imovini je sedaj

vnešeno tudi nedovoljeno razpolaganje s stanovanji. Precej pogosti so namreč primeri, ko nosilcu stanovanjske pravice na razne načine uspeva, da to pravico, ki je po zakonu neprenosljiva, prenaša po ovinčkih na druge ljudi (potom zamenjave stanovanja proti odškodnini) in se pri tem nezakonito okorišča. V prihodnje bo oseba, ki zamenja ali na drugače načine odstopi drugemu stanovanje in se pri tem dogovori ali prejme večjo gnotno korist, kaznovana.

Z dopolnitvami kazenskega zakonika je predvidena tudi kazen za neelojalno konkurenco na zunanjem tržišču. Imeli smo precej pogoste primere, da je domači gospodarski organizaciji, ki je dosegla spoznanje za kupčijo z inozemsko tvrdko, druga domača gospodarska organizacija to kupčijo prevzela. Taki postopki, ki niso v skladu s poslovno moralno, lahko znatno škodujejo podjetju, ki je prvo sklenilo kupčijo. Če pa posledice takega dejanja prizadenejo gospodarske koristi celotne družbene skupnosti, jih zakonik prišteva med hujša kazniva dejanja, za katera je predvidena kazen strogega zapora.

Kot posebna oblika kaznivega dejanja so smatrani tudi vsi dogovori za nezakonito posejanje denarja in drugih dobrin v cilju okoriščenja. Daljše kazniv vsak pritisk na voznike motornih vozil, da upravljajo z vozilom v primeru, ko zaradi utrujenosti ali drugih razlogov niso sposobni za vožnjo. Povečana je tudi kazen za postopke proti službenim osebam, čuvarjem javnega reda in miru. Odslej bodo sodišča lahko posameznim državljanom izrekli tudi prepoved javnega nastopanja v tisku, radiu in televiziji, medtem ko se bodo, kot smo že omenili, kazni za zadoje državnih tajnosti, korupcije in okoriščenje z ljudsko imovino zelo poostrele.



V obratu lahke konfekcije v tovarni Mura

Enainštirideset let pedagoškega dela

V soboto, 11. t. m. zvečer se je v prelepo okrašen dvorani v Mačkovcih zbralo preko 60 ljudi, med njimi učitelji tukajšnjega šolskega okoliša, starši, družbenopolitični delavci, z namenom, da se ob

skromni zakuski svečano poslovijo od tov. Janka HORVATA, upravitelja osnovne šole Mačkovci in njegove družice Irene, ki po dolgoletnem neumornem delu odhajata v zaslužni pokoj. Svečanosti je prisostvoval tudi predsednik ObO SZDL M. Sobota tovariš Rudi Rapl-Savo.

V imenu družbenopolitičnih organizacij se je od jubilaritov poslovil in zahvalil za njuno dolgoletno in nesebično pedagoško delo predsednik KO SZDL Mačkovci Franjo Kosec, predsednik šolskega odbora Rudi Lovenjak pa je v imenu istega podaril spominsko darilo kot znak priznanja za njuno dolgoletno prosvetno delo. V imenu kolektiva se je od jubilaritov poslovil novomenovani šolski upravitelj Geza Kardoš. Čestital in zahvalil se jima je za vložen trud tudi predsednik ObO SZDL tov. Rapl in izročil darilo.

Traktoristi so tekmovali

Preteklo nedeljo je bilo v Črncih pri Apačah občinsko tekmovanje traktoristov radgonske občine. Prvo mesto je dosegel Maks Kurbus, traktorist obrata Črnci, drugo pa Ferdo Flisar, traktorist KDZ Žepovci.

M. Koren

Naši otroci v Kopru

V koloniji je skupno 82 otrok, ki so razdeljeni v 5 čet. Vsaka od teh si je izbrala svoje ime — Morski ježki, Ribice, Delfini itd. V istem domu kot naši otroci je tudi ljubljanska kolonija. Otroci obeh kolonij so navezali prijateljske medsebojne odnose.

Otroci se dobro počutijo in sedaj jim več niti postiljanje ne dela nobenih težav. Tudi repetašev ne manjka, čeprav je bil marsikateri v začetku zelo izbirčen. Med njimi je tudi mnogo takih, ki so sedaj prvič zagledali naše sinje morje. Zelo radi čofotajo v vodi. Tudi tisti, ki so bili v začetku zelo plaši sedaj že pogumno plavajo, tako da jih je težko spraviti iz vode. Toda tudi nespogumnejši se raje u-maknejo na obalo, če zagledajo razigrane delfine.

Kljub temu, da v koloniji ničesar ne pogrešajo, si mnogi izmed njih želijo, da bi se čimprej vrnili v naše bledne Prekmurje.

M. K.

Janko Horvat je od l. 1921 opravljal učiteljski poklic z veliko ljubeznijo. Leta 1925 se je poročil z Ireno Lupa in od takrat sta z družico oba ramo ob ramo vseskozi skupno nosila prosvetno breme. Službovala sta v raznih krajih Prekmurja: Prosenjakovcih, Fokovcih, Dobrovniku, Kapci, Bačkovcih, Vidoneh, nazadnje pa od leta 1950 na osnovni šoli v Mačkovcih, na kateri sta dočkala tudi zaslužni pokoj. Tov. Janko je bil 38 let šolski upravitelj, kot dolgoletni vodilni prosvetni delavec je užival veliko avtoriteto.

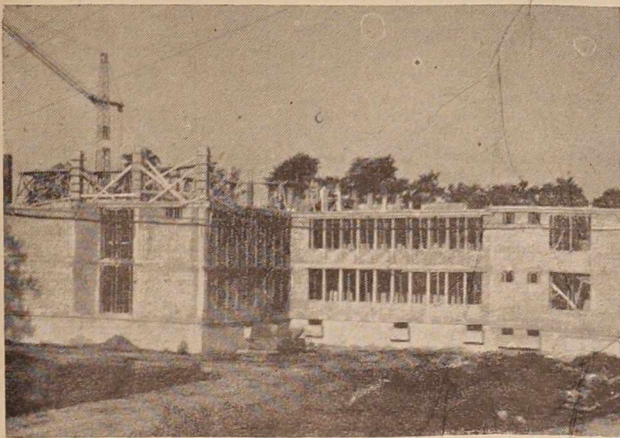
Vse, ki smo tovariša Janka in tovarišico Ireno osebo poznali, nas vodi enotna misel in želja, da bi ostala še dolgo let zdrava in čila in uživala zaslužni pokoj.

Za njuno 41-letno nesebično pedagoško delo v dobrobit mladega človeka se jima najlepše zahvaljujemo.

Viktor Car



Čuvaj v breskovem varahu petrovske zadruge. (Foto: Jože Olaj)



Pred nekaj dnevi — nova bolnica v Soboti

Kaj je ugotovila leteča sanitarna kontrola?

V zadnjih dveh letih se v času turistične sezone izvaja na področju naše republike tako imenovana »leteča sanitarna kontrola«. Ta iznenadna oblika sanitarne kontrole se izvaja običajno v gostinskih obratih in na večjih prireditvah, ob nedeljah in dela prostih dneh, v popoldanskih in večernih urah, ko najmanj pričakujejo neljube obiske »sanitarcev«.

Ker pride ta kontrola iznenada (od tod tudi me »leteča sanitarna kontrola«) si ustvarijo kontrolni organi ob takih priložnostih dejansko sliko o »higienskem standardu« v gostinskih obratih in na prireditvah. Prav ta občutek, da lahko vsak čas vstopi v lokal kontrolni organ, sila gostinske osebe, da izvaja in upošteva higienske predpise pri delu. To pa je tudi cilj in namen »leteče sanitarne kontrole«.

Ob leteči sanitarni kontroli se posveča posebno pozornost osebnim higieni zaposlenega osebja (čistoča rok, nohtov), uporabi delovnih oblek, na čistočo delovne obleke, posode in pribora, ki se uporablja pri pripravi in razdeljevanju hrane, čistočo kuhinjskih prostorov, shramb za živila, hladilnikov, na kvaliteto živil in pod kakšnimi pogoji se hranijo ter na urejenost in vzdrževanje sanitarij.

V nedeljo, 5. avgusta 1962 je bila izvedena »leteča sanitarna kontrola« na področju Ljutomerke in radgonske komunice. Pregledali smo najbolj frekventne gostinske lokale in turistične postojanke ter nekatere prireditve.

Najbolj značilne in zanimive ugotovitve »leteče sanitarne kontrole« so naslednje:

V gostišču »Jeruzalem« v Ljutomeru, kjer smo akcijo pričeli, smo ugotovili, da osebje v kuhinji ni imelo predpisanih delovnih oblek (belih plaščev, rut). Oseba pri pomivanju posode ni imela delovne obleke in je bila kar v »civilni« obleki. Pomivalnica posode je zelo tesna in vodi skozi njo prehod v shrambo za živila. V pomivalnici ni tekoča vroča voda brez katere si je težko predstavljati zadostno pomivanje posode. Posodo po pranju brišejo, ker ni odcejalnikov. Vsled nepravilne razporeditve prostorov se mora hrana pripravljati tudi v pomivalnici posode. Podjetje ima na razpolago dva hladilnika, enega večjega in enega manjšega. Živila, ki se hranijo v njih pa niso pravilno razporejena. Kuhano in sveže meso se hrani skupaj, kar pa iz higienskih razlogov ni dovoljeno. Čeprav velja povsod (odnosno bi vsaj moralo veljati) pravilo, da je nezaposlenim osebom vstop v kuhinjske prostore prepovedan, tega v tem gostišču ne upoštevajo in prihajajo abonenti po hrano kar v kuhinjo. V točilnici se steklovina po umivanju briše s krpani, kar pa ni pravilno, ker se lahko pri tem ponovno onesnaži. Tla v točilnici in za točilno mizo so bila nečista.

Po tleh so bili razmetani papirji, ogorčki od cigarete in zamaški pivskih steklenic. Dotrajala in močno izrabljena lesena tla, kot so v tem prostoru, se brez dvoma zelo težko vzdržujejo čista in niso primerna za tako frekventni gostinski lokal. Sanitarije, predvsem pa pisuar, ki so bile pred kratkim obnovljene, niso bile čiste in se je širil iz njih neprijeten duh po amonijaku. O tekočem milu, brisačah in toaletnem papirju, kar brez dvoma spada v higiensko ureditve sanitarij, ni bilo ne duha ne sluha.

Od tu smo šli v gostilno »Prelek« v Ljutomeru in si ogledali napredek kuhinjskega prostora. Tudi tu osebje ni imelo predpisanih delovnih oblek. Po njihovih izjavah jim je v belih delovnih haljah prevročje in so tudi predpasniki dovolji; tudi rut na glavah ne rabijo, ker imajo čedne »frizure«. Kuhinja ni garderoba in ni bilo pravilno, da so visele po stenah civilne obleke. Krožniki,

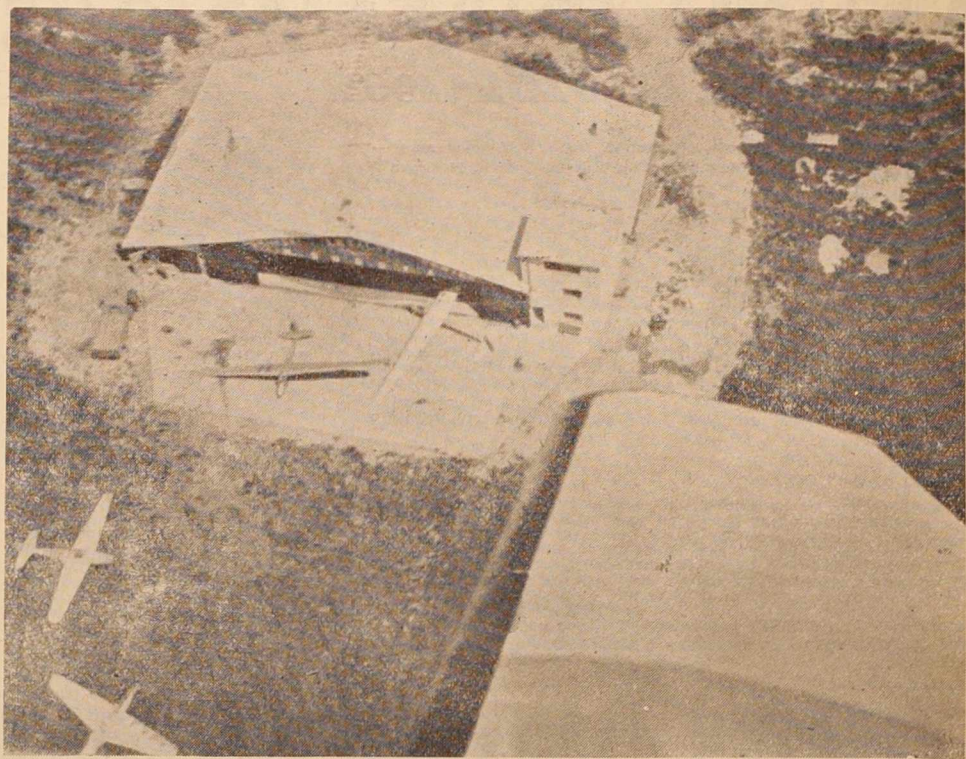
šaličke za kavo in čaj ter ječilni pribor so bili površno oprani in zamaščeni, kar ni nič čudnega, ker se posoda umiva v zelo tesnem kotičku, ki mu pravijo »pomivalnica posode«. Korita za pomivanje so premajhna, tudi tekoče tople vode ni. Ko smo pokukali v shrambo za živila, smo takoj dobili občutek, da tu ni doma red in snaga. V lesenem zaboju je bilo nametanih polno vreč z različno vsebino (sladkor, moka, riž, začimbe itd.). Na tleh je bilo več posod z mastjo pokritih z nečistim prtom, v levem kotu na peči je bila odprta posoda z ocvirki, v desnem kotu na mizi pa košara z nagnitim paradižnikom. Okna v shrambi so bila zaprta, čeprav je bil v prostoru zaznaven duh po zatohlem. V velikem hladilniku je bilo tokrat vse v redu. V točilnici servirka ni imela na glavi traku in so ji kodrčki uhajali v oči. Na tleh za točilno mizo je bilo razmetanih polno zamaškov in etiket od steklenic. Pri pregledu kozarcev in steklenic smo dobili vtis, da so umiti zelo površno. Kaj mislite s kakšnim občutkom bo pil gost naročene in drago plačane pijačo iz takih kozarcev ali steklenic? V gostinskih sobah so bile mize pregrnjene, vendar brez pepelnikov. Nikjer nismo zasledili napisov ali opozorila, da so ti prostori namenjeni samo za nekadivce. Sanitarije, ki so bile pred kratkim prenovljene, so bile tokrat čiste. Mogoče zato, ker jih čisti »dolžna oseba iz kuhinje«, kot je izjavila ena izmed kuhinjskih pomočnic?

Pot nas je vodila naprej v turistično postojanko »Vinski hram« v Jeruzalemu, kjer tokrat ni bilo gostov in smo lahko bolj natančno izvedli kontrolo. Natakari in servirka sta imela čiste delovne obleke. S čistočo kozarcev v točilnici nismo bili zadovoljni, ker so imeli na zunanji strani odtise prstov in niso bili pravilno odloženi. V kuhinji smo našli na mizi umazano posodo prekrito z umazano brisačo, zraven pa prekajeno meso in salame. Na vprašanje zakaj ni oprala posode, je servirka odgovorila, da ni imela časa, ker je preveč zaposlena. To je vsekakor tipičen primer neodgovornosti in malomarnosti. V zelo tesni shrambi za živila je bila tudi tirolska salama obešena tik na zidu in zelo tesno ena zraven druge. V zelo majhnem hladilniku so bile tudi take stvari, ki ne spadajo v njega in smo dobili občutek, da kuharica ne ve, katera živila so lahko kvarljiva in morajo biti v hladilniku, in katera se lahko hranijo brez škode tudi v shrambi. Za pranje posode nimajo tekoče tople vode. Zraven štedilnika v kuhinji je bil zaboj poln smeti in nikogar od zaposlenih to ni motilo. V kuhinji smo našli tudi gorčico, ki ji je pretekel rok trajanja in se torej ne bi smela več uporabljati. Stranišča so bila sicer čista, ni pa bilo žarnic za nočno uporabo. Na vratih pa ni bilo zapahov in s morajo gostje pri uporabi pomagati »kakor vejo in znajo«.

Po programu smo imeli predviden obisk pomurskega zdraviliškega in turističnega

centra »Zdravilišča Slatina Radenci«. V »Gostilni pri pošti« je bilo zelo dosti gostov. Prvi vtis, ki smo ga dobili, ko smo stopili v kuhinjo je bil, da so kuhinjski prostori odločno premajhni in da se zaposleni osebje zelo trudi, da bi zadovoljilo zahteve gostov. Zaradi tega tudi higiena v kuhinjskih prostorih ni na potreben višini. Osebje ima delovne obleke, ki pa so bile tokrat umazane prav zaradi neustreznih delovnih pogojev. Pomivalnica posode ni ločena od kuhinje in delo v kuhinji ni razdeljeno po higienskem načelu »čisto-nečisto«. Nepravilno je, da v kuhinji dajejo skozi isto okence čisto posodo in sprejemajo umazano. Korita za umivanje posode sta premajhni, izrabljeni in umazani. Na štedilniku pečejo različne in čevapčice, ni pa naprav za odvajanje nastajajočih hlapov in plinov. Zato bi moral biti vsekakor poseben prostor s potrebno opremo in napravami. V kuhinji je bil odprt zaboj poln sme-

(Nadaljevanje na 5. strani)



Pogled z višine na hangar Letalskega centra v M. Soboti. Center je v zadnjem času organiziral več začetniških letalskih tečajev. (Foto: J. Stolnik)

AKTIVNO DELO društev in klubov LT v Lendavi

delavnico bo prav gotovo dejavnost lendavskega radiokluba še bolj zaživela.

AVTO-MOTO DRUŠTVO

Tudi člani AMD Lendava delajo marljivo. Te dni zaključujejo šoferski tečaj, ki ga obiskuje 20 tečajnikov. Za nemoteno delovanje avto šole so pri AMZ Slovenije nabavili magnetno tablo za nazorno poučevanje in razlago cestnih kržišč. Avto šola ima za svoje potrebe lasten avto in motorno kolo, nedavno pa si je nabavila še en avtomobil, ki ga lahko usposobi za vožnjo ali pa uporabi za rezervne dele. Društvo je v času občinskega praznika organiziralo tudi cestno-hitrostno vožnjo za mopediste in spretnostno vožnjo. Na žalost pa so mogli ugotoviti, da je tekmovalni duh mnogih članov še slabo razvit in se zaradi

bojazni slabe uvrstitve raje ne udeležujejo teh prireditev.

Vodstvo AMD Lendava ima v načrtu še dokončno ureditev garaž, v katere so že vložili nad 5 milijonov dinarjev. S temi garažami je društvo rešilo občinski problem, saj garažira v njih kar pet avtobusov, ki vzdržujejo redne zveze z Zagrebom, Ljubljano, Mariborom in Mursko Soboto.

FOTO-KLUB

Dejavnost foto-kluba je vezana bolj na individualne izdelave fotografij. Novo vodstvo pa bo moralo v večji meri formulirati društveno dejavnost. To pripravlja tudi novi pravilnik, ki bo med drugim tudi določal, kdaj sme član kluba izdelovati fotografije in kdaj ne. Potrebno pa bo več razgovorov s člani ter

jih seznaniti s pravimi nameni delovanja foto-kluba.

Tudi ostale, terenske organizacije ljudske tehnike delajo, vendar še niso našle pravih metod dela in zato tudi še niso zaživele v dovoljni meri. Zato bo potrebno nuditi pomoč prav tem, saj je dejavnost LT še najbolj potrebna prav na vasi.

Delovanje društev LT v Lendavi je zares vidno napredovalo in društva so dosegla že lepe uspehe. Da pa so lendavska društva LT med najbolj delavnimi v Pomurju, gre priznati nekaterim poštovovalnim članom, ki skraj vsaj svoj prosti čas posvetijo tej dejavnosti. Med najbolj poštovovalne sodijo Miki Šabjan, Gusti Horvat, Matija Cigan, Hubert Brodšnajder in Jože Sarjaš. Zelja vseh članov društva je, da bi še naprej ostali tako aktivni.

ObLO Gornja Radgona o 30-letnem urbanističnem razvoju Sl. Radencev Na treh temeljnih postavkah

Občinski ljudski odbor Gornja Radgona je pretekli petek razpravljal o urbanističnem programu za izgradnjo Slatine Radencev v tridesetletnem obdobju in ga potrdil z odlokom — Urbanistični program je zasnovan na treh temeljnih postavkah: po uresničenju urbanističnih ureditev bodo pridobili v Slatini Radenci letno 60 milijonov steklenic zdravilne vode, nočitvene zmogljivosti bodo narasle na 800 postelj, izgradili pa bodo tudi novo stanovanjsko naselje za okrog 2.000 prebivalcev — Dve varianti za pridobitev zadostnih količin pitne vode, ki je največji problem krajev v slatinskem bazenu.

Do leta 1990 se bo podoba Slatine Radencev in okolice bistveno spremenila. V urbanističnem načrtu so nakazane številne naloge na tem področju — ne le za strogo središče Slatine Radencev, marveč tudi za kraje v širšem območju slatinskega bazena, ki že sedaj naravno gravitirajo k Slatini Radenci (zaposlenost prebivalcev, prometne komunikacije itd.).

Strogo središče Slatine Radencev bo po urbanističnem načrtu razdeljeno v tri aktivnostne cone: zdraviliško, turistično in rekreacijsko cono z vsemi potrebnimi objekti. Tako bo omogočena etapna izgradnja našega največjega turističnega središča in tudi njegova namenska funkcionalnost. V zdraviliški coni pričenejo že letos z nekaterimi gradnjami. Med drugimi objekti bodo najprej dogradili sodoben sanatorij z 200 ležišči in restavracijo, kamor bodo lahko potlej pošiljali zdravljenja potrebne neposredno iz naših bolnišnic.

V novem stanovanjskem naselju, ki naj bi po končni izgraditvi šlo nad 2.000 prebivalcev, bo tudi novo šolsko središče s športnim stadionom, trgovska hiša itd. Predvidene so tudi številne druge komunalne izboljšave: od zadovoljive ureditve kanalizacije, asanacije bližnjih Murinih mrtvic, ureditve že zaščitenih gozdnih in novih zelenih pasov, tlakovanje in asfaltiranje vseh poti v parku, odprave seda-

nega ostrega ovinka pri pošti do ustrežnejše ureditve prometnih žil, ki vozijo v Slatino Radenci. Poleg razširitve in ustrežnejše ureditve objektov železniške postaje se zavzemajo zlasti za asfaltiranje ceste od Radencev do Ljutomerca, s čimer bo dosežena ugodnejša prometna zveza Slatine Radencev s sosednjim hrvaškim zaledjem vse do Zagreba kot največjim odjemavcem radenske slatine. V turističnem pogledu pa je zlasti pomembna cesta Radenci—Kapela, ki jo bo tudi potrebno čimprej asfaltirati in usposobiti za vedno večji turistični promet.

Največji problem Slatine Radencev in sploh vsega slatinskega bazena pa je pomanjkanje zdrave pitne vode. Zato je izgradnja vodovoda izredno pomembna postavka urbanističnega programa. Predvideni sta dve varianti za pridobivanje pitne vode: po prvi, za katero so dali pobudo republiški čimtelji in je zaradi izdatnih investicijskih naložb, ki bi terjale tudi nekaj milijard v sedanjih razmerah težje dostopna, naj bi dobivali pitno vodo iz območja med Križevci in Veržajem, po drugi varianti pa naj bi bilo skupno napajališče obeh vodovodov za Radgona in Radence pri Radgoni ali Segovcih v Apaški kotlini. Občinski ljudski odbor je letos že namenil 4 milijone din za raziskavo tal in ustreznih vodnih virov po drugi varianti; skupno napajališče obeh vodovodov bi mo-

ralo dati 95 litrov vode na sekundo. Pričakujejo, da bodo raziskovalna dela prinesla ugodne rezultate in da bosta tako oba kraja z manjšimi investicijskimi vlaganji prišla do zadostnih količin pitne vode.

Velik napredek predvidevajo tudi pri črpanju zdravilne vode za potrebe domačega in inozemskega tržišča. Tako bodo sedanji obrat Boračeva še razširili in izpopolnili, ob njem zgradili nov obrat — za boro, ki naj bi hkrati pripevala tudi k večjemu ovrednotenju lesa, sedanja obrata Radenci in Petanjci pa bodo združili in modernizirali. Radenski vrelec bo hkrati ločen služil tudi v zdravilne namene zdravilišča. S temi izboljšavami in odprtjem novih vrečev slatine bodo povečali zmogljivost proizvodnih obratov na 60 milijonov steklenic letno.

Hkrati z urbanistično ureditvijo strožjega središča Slatine Radencev se bodo zavzeli tudi za asanacijo bližnjih krajev in njihovo urbanistično usposobitev za turistične funkcije. Že doslej ugodno uveljavljena in tudi najbolj turistična in letniška točka — Kapela — bo vsekakor na prvem mestu; kraj bo v doglednem času dobil tudi ustrezen turistično-gostinski obrat. Največ težav si obetajo v prižadevanjih za asanacijo same vasi Radencev, predvsem zara-

(Nadaljevanje na 5. strani)



Cevji za soboško kanalizacijo

PROIZVAJALCI SO ZADOVOLJNI

V prejšnjem tednu je zbor proizvajalcev ObLO G. Radgona razpravljal o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij za tiste organizacije, ki jih na prejšnjih zasedanjih še ni obravnaval. Zasedanja so se udeležili tudi direktorji in predsedniki delavskih svetov tistih gospodarskih organizacij o delitvi katerih se je govorilo in ki jim je komisija za delitev že prej posredovala svoje mnenje in o katerem je razpravljala tudi zbor proizvajalcev. S takim delom, to je s predhodnim obveščanjem prizadeh organizacij in s sodelovanjem predstavnikov teh organizacij na zasedanjih zbora proizvajalcev, kjer so le-ti odgovarjali na konkretna vprašanja in kjer so pojasnjevali morebitne nejasnosti, se je skušala doseči večja povezanost in bolj poudariti čut odgovornosti. Iz razprav lahko sklepamo, da je bil ta cilj tudi dosežen.

Zbor proizvajalcev je obravnaval gospodarske v zdravilišču v Radencih, kjer so se poslovna sredstva v letu 1961 povečala za 7,72 odst. Na tako povečanje je prav gotovo najbolj vplival novi obrat za eksploatacijo mineralne vode in pridobivanje ogljikovega dioksida v Boračevu, kakor tudi nabava sodobnejših pripomočkov v zdraviliški in zobni ambulanti. V skladu s povečanjem proizvodnih kapacitet in povečanjem kvalitete zdravniških storitev je naraslo tudi število zaposlenih. Celotni dohodek je bil za 45,31 odst. večji kot v letu 1960. V istem razmerju so se povečali tudi osebni dohodki zaposlenih. Povprečni mesečni osebni dohodek je znašal 25.398 din. Delovni kolektiv je vložil v svoje sklade za

56,14 odst. več kot v letu 1961. V sklade je bil vložen skoraj ves tisti del čistega dohodka, ki je bil dosežen s povečanimi cenami. Zbor proizvajalcev je priporočil komisiji, naj zdravstvo v zavodu obravnava posebej. Prav tako so opozorili na dejstvo, da so razmerja med najvišjimi in najnižjimi osebni dohodki prevelika in da se to razmerje mora zmanjšati v korist tistih, ki imajo nižje osebne dohodke in ki jih je v Radencih precej. Komisija za delitev dohodka mora na osnovi sklepa zbora proizvajalcev analizirati delitev čistega dohodka po ekonomskih enotah in analizirati ekonomski položaj teh enot. Člani zbora proizvajalcev so poudarjali, da se mora vloga delavskega samoupravljanja v podjetjih še bolj okrepiti in da se mora pri svojem delu posluževati sodobnejših metod. Obratni delavski svet v podjetjih, a zlasti še pri kmetijskih organizacijah, morajo dobiti več konkretnih pravic. Borba za večjo storilnost, za boljše in bolj odgovorno organizacijo dela, za boljše odnose znotraj in zunaj kolektiva, ima največ uspeha tam, kjer so osnovnim celicam samoupravljanja, to je obratnim delavskim svetom, dane dejanske možnosti za upravljanje, kjer le ti dejansko lahko popolnoma samostojno, seveda iz vidikov lastnega podjetja in širše družbene skupnosti, odločajo o sredstvih, ki so jih ustvarili.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da so se napake pojavljale v vseh gospodarskih organizacijah, a zlasti še v kme-

tijski zadrugi. Obratni kmetijske zadruge do sedaj niso formirali nobenih lastnih skladov, t. obratni, ki so na sedežih bivših kmetijskih zadrug imajo premalo pristojnosti, zaradi česar se je zadruga pravzaprav odmaknila od kmeta. Organizacija odkupa kmetijskih pridelkov ni na zadovoljivi višini, odkupujejo le nekatere pridelke, medtem ko precej ostalih tržnih viškov zaradi pomanjkanja predhodnih dogovorov in pogodb propada. Odborniki so opozorili na izgube strojnih odsekov pri kmetijski zadrugi. Smatrali so, da so te izgube nepotrebne in da so nastale zaradi slabe organizacije dela in zaradi pomanjkanja dobrih operativnih načrtov.

Zbor proizvajalcev je z obojestranskim sprejemom zaključke komisije za delitev dohodka za Opekarniško podjetje Gornja Radgona. Iz podanih analiz se je lahko zaključilo, da se je v tem podjetju v preteklem letu dvignila delovna storilnost, da so se povečali prihranki na materialu ter da so se stroški v celoti znižali. Na to je vplivala tako mehanizacija podjetja kakor tudi dobra organizacija in pravilno nagrajevanje. Pogoji poslovanja so v letu 1962 za ta kolektiv manj ugodni kakor so bili v letu 1961. Tako stanje narekuje organom upravljanja, da še temeljiteje in bolj dosledno zasledujejo in razkrivajo te pogoje in da odkrivajo nove možnosti za povenitev proizvodnje.

Za vsako gospodarsko organizacijo so bile izrečene tehtne in preudarne pripombe, ki so vsebovale tako zahtevo po hitrejšem uveljavljanju volje neposrednih proizvajalcev, kritiko uporabljanja sredstev, investicije itd.

Občani v Gornji Radgoni, a zlasti neposredni proizvajalci v podjetjih si takih zasedanj in takih razprav v zboru proizvajalcev še želijo. Zavedajo se, da bo gospodarstvo napredovalo le v tem primeru, če bodo na vsakem zasedanju zbora proizvajalcev

razprave konkretne, objektivne, če bodo vedno prežete z voljo in željo po boljsem, po iskanju novih poti in novih metod in če bodo vedno izrečene s takim čutom odgovornosti.

M. Koren

BELI KRIŽ OBNOVLJEN

Ob cesti Grad-Kuzma stoji na mali vzpetini zidan spomenik, imenovan »Beli križ«. Visok je 8 m, v tlorisu pa meri 155 cm. Je kvadraste oblike s poudarjenimi ogli in poglobljenimi nišami. Razdeljen je v tri neenake dele, ki se medsebojno močno razlikujejo. Po umirjenih oblikah bi mu prisodili čas nastanka sredi 18. stoletja.

V kakšen namen in kdaj je bil postavljen, ni ugotovljeno. Mogoče bi se našli kakšni zapiski nekje v Budimpešti ali na Dunaju. Po vsej verjetnosti je to kužno znamenje, saj je v teh časih ondot razsajala epidemija kuge.

Med ljudstvom kroži pripovedka, da je na tem mestu, kjer stoji spomenik, dal graščak obglaviti nekega upornika Štefana Kreutzerja. Graščak baje po tem zločinu ni imel več mirne vesti in si je v utrobu dal postaviti to znamenje. V knjigi mrtvih je za-

jeni. Očiščene in plombirane so bile številne razpoke. Celotno znamenje je bilo na novo ometano z dobro apneno malto in tonirano po sledovih originalne barve.

Vsa dela na spomeniku so izvedli domači ljudje. S posluhom in občutkom so pristopili k obnovi, za kar jim gre vse priznanje. Restavriranje je vodil restavrador Zavoda za spomeniško varstvo Maribor Tone Blatnik.

AB

KAJ JE UGOTOVILA...

(Prenos s 4. strani)

ti in odpadkov. Hlednik je pretesen, zaradi tega tudi živila v njem niso pravilno razmeščena. Tudi tu se hrani skupaj sveže in kuhano meso. V shrambi, ki je zelo tesna in nima odgovarjajočih naprav za zračenje, je bilo čisto, živila so pa bila razmeščena po polih v vrstah. V točilnici je bil velik naval in so bili tudi kozarci površno oprani. Prav ta pomanjkljivost in površnost v naših gostinskih lokalih izzove pri gostih opravičeno negodovanje. V vitri ni za živila smo našli napihnjeni topljeni sir v skatlah z označbo »Ljutomerka — Tovarna mlečnih proizvodov Ljutomer«, ki ni bil za uporabo. Pod točilno mizo smo opazili umazane brisače in prte, ki niso bili za uporabo ter niso spadali na to mesto. V kotu med steno in omaro za steklovino smo opazili obseane »civilne obleke« zaposlenih, ker jih nimajo »kde druge hraniti«, kot so sami izjavili. V sobah za goste so bile mize okusno opremljene. Ni pa bilo okusno in higiensko, ko smo zraven krožnikov in jedilnega pribora na mizi iznad okenca za izdajanje hrane opazili umazane prtičnice za brisanje (poliranje) pribora in krožnikov. Stranišča so za ta zelo frekventni gostinski lokal vsekakor premajhna. Ob pregledu so bili pisuarji umazani in se je iz njih širil neprijeten duh tudi v predprostore in hodnike. Nikjer ni bilo sledov, da bi uporabljali sredstva za desinfekcijo in dezodorizacijo, ki jih v drugih higiensko urejenih sanitarijah že redno uporabljajo.

V obnovljenem obratu za dietno prehrano je bilo vse v redu. Sanitarije, ki so bile pred kratkim preurejene, so v uporabnem stanju, so pa še gotove stvari, ki morajo biti dokončane. V kuhinji, ki je razširjena in sodobno opremljena, ni bilo najti omembe vrednih pomanjkljivosti.

Obiskali pa smo tudi nekaj bolj izpostavljenih podeželskih gostiln. Skoraj pri vseh smo ugotovili iste pomanjkljivosti, ki so prišle ponekod bolj do zraza, drugje pa manj. Reden pojav je, da zaposleni osebje ne nosi predpisanih delovnih oblek z izgovorom »da jim je nerodno in da bi se jim ljudje smejali«. Večina gostiln nima vodovodne napeljavne in perejo steklovino v stojleči vodi. Kotlički za tekočo vodo so prazni in se v njih najde pajčevina. Pogosti so tudi primeri, da strežajo gostom osebe brez vsake strokovnosti in znanja ter zdravstvenega pregleda. To doprine, da so razni higienski propusti bolj pogosti. Sanitarije so problem za sebe, ker ne odgovarjajo in se ne vzdržujejo, kot bi bilo to potrebno.

Prireditve veselice, ki so v letni sezoni zelo pogoste, so pri nas na slabem glasu. Kvaliteta pijače in jedil je v skladu z načelom prirediteljev »oim večji zaslužek«. Postrež-

ba, higiena pri delu so pogostokrat predmet razprave med gosti, ki so deležni na priveditvah neljubih presenečenj. Zaradi tega smo se tudi mi odločili, da obiščemo prireditve v Logarovicah. Bili smo pa prijetno presenečeni, ko smo ugotovili, da ni resnejših pripomb glede postrežbe, sanitarno-higienskega režima pri pripravi in predaji jedi ter glede kvalitete pijače in jedil. Vse je bilo dobro pripravljeno in tudi izvedeno. Stojnice za prodajo živil so bile primerno urejene in opremljene, vode za umivanje kozarcev je bilo dovolj. Tudi kozarcev ni primanjkovalo. V no in jedila so bila kvalitetna in sveža. Naša želja je bila, da bi tudi drugod potekale prireditve v takem duhu. Prav gotovo potem ne bo več pritožb od strani gostov kot n. pr.: »Pet nas je moralo piti iz enega kozarca«, ali pa: »Natakar nam je prinesel kranjske klobase kar v rokci, ker niso imeli papirja«.

Čeprav kaznovati nekoga ni prijetno, smo se poslužili pomenotvornosti tega. Kjer smo ugotovili higienske pomanjkljivosti iz gole malomarnosti smo izrekli tudi mandatne kazni od 500 do 1.000 din. Ne katere pa bomo predlagali v postopek sodnika za prekrške.

Namen letne sanitarne kontrole je bil, da bi se higienske pomanjkljivosti v gostinstvu, ki so subjektivne narave zmanjšale na minimum oziroma popolnoma odpravile. Upamo, da so tudi gostinci istega mnjenja in da bodo tudi sami pripevali svoj delež k temu.

Žunič Nace

Na treh temeljnih postavkah

(Prenos s 4. strani)

de ne najboljših odnosov med prebivavci te vasi in zdraviliškega naselja. Te odnose bodo morali oboji vsekakor izboljšati v skupno korist. Asanacija kraja bo v prvi vrsti koristila vaščanom, pa je zato pričakovati, da bodo tudi sami krepko prišli za delo, ne da bi čakali na odlok občinskega ljudskega odbora, ki bo v skrajnem primeru sicer moral tako ukrepati. Vrsta specifičnih nalog pri komunalnem urejanju Radencev pa zahteva tudi večjo udeležbo krajevne skupnosti pri delitvi dohodkov in v drugih družbenih prispevkih prebivavstva, kar bo ugodno rešili skupno s komuno.

Krajevne skupnosti v radenskem okolju se bodo morale odločneje zavzeti tudi za ustrežnejšo ureditev manjših javnih izvirov slatine; sedaj je na travnikih in v gozdovih še cela vrsta izvirov, ki so skrajno zanemarjeni in tako slabo zavarovani, da lahko padajo vanje razni odpadki in fekalije, kar je v higienem pogledu povsem nevarno. Saj je potrebno upoštevati, da se iz teh virov oskrbujejo s slatino tudi — ljudje.

S. K.

CANKOVA, pionir skupnostnih dejavnosti

Krajevna skupnost Cankova zajema sedem vasi. Občani skupno rešujejo probleme na teritoriji, katerega zajema krajevna skupnost. V zadnjem času so postali nekateri problemi tako pereči, da je bilo obravnavanje le-teh nujno. Vaške ceste so postale zbir kotanj najrazličnejše veličnosti. In kdo bo popravil ceste, če ne vaška skupnost. Vaščani so tožili... nimamo šivilje, tudi kovačnico bi potrebovali, pa pralno in šiviljsko-krojaški servis, frizerja pa tako ni od Rogaševca do Sobote. Krajevna skupnost

je stopila v akcijo in uspehi so tu. Dobili so prostor za brivisko-frizerski salon. Tudi denarna sredstva imajo že zagotovljena. Zdaj delajo le še na tem, da dobijo nekoga, ki bo orat vodil. Frizerska delavnica bo velika pridobitev za Cankovo, saj si obetajo stranke tudi iz okoliških vasi in celo iz zamejstva — Avstrije.

Od vasi, ki so vključene v cankovsko krajevno skupnost so najbolj aktivni Korovci. Tudi Korovčani se ubadajo v vaških cestah. V načrtu pa imajo zidavo prizidka h gasil-

skemu domu. Opeko so sami naredili, zdaj pripravljajo še ostali material za gradnjo. Finančna sredstva nameravajo sami zbrati. V ta namen bodo še ta mesec priredili gasilsko veselico. Omenjeni objekt se bo potem preimenoval v Vaški dom. Spodaj bo dvorana, zgoraj pa soba za sestanke in drugi prostori. Korovčani imajo že dve leti televizor. Gledavcev se ob večerih kar tare; ne zmanjkajo niti v vročih poletnih dneh. Pred vaškim domom bodo uredili majhen park.

J. Šabjan

Zakaj ni kruha v soboški mlekarni?

Že nekajkrat smo slišali, da se gospodinja v Murski Soboti pritožuje čez soboško mlekarno. Ne glede postrežbe, pač pa glede zaloge, ki bi je mlekarna naj imela v tolikšni meri, da bi zadovoljila potrebam.

Kljub temu, da je mlekarna v M. Soboti odprta od pol šest ure jutraj pa do pol treh popoldan, se iz dneva v dan dogaja, da okrog enajste ure ni več moč v mlekarni dobiti kruha in tudi mleka ne. Zato

so gospodnje primorane iti iskat kruh v delikateso ali v pekarno, kljub temu, da bi si lahko nabavile vse v eni prodajalni. Osebe v mlekarni se izgovarja, češ, da so kruh v pekarni naročili in ga niso dobili, ali pa, da ne morejo nabaviti večje količine, ker jim v primeru, da kruha ne prodajo, pekarnar kruha ne vzamejo nazaj in podobno.

Cestokrat se dogodi, da v omenjeni mlekarni zmanjka

tudi masla in sira. V delikatesi ga sicer dobijo, in to največkrat Ljutomerskega.

Gospodnje se zaradi tega sprašujejo, če morda ni rentabilno, da ima mlekarna na zalogi zadostno količino kruha in tudi mleka v prodaji po enajsti uri. S tem, da morajo gospodnje tehati iz ene prodajalne v drugo, vemo vsi, da je izguba časa, zlasti pa še, če je gospodinja zaposlena in ji je vsaka minuta ali ura dragocena.



Nasmeh pred »šhtom«. Samo kolnice pa že čakajo... (Foto: Eugen Titan)

Žreb je določil

Na željo številnih ljubiteljev nogmeta in tekmujočih nogometnih klubov objavljamo razpored tekem, kakor jih je za naše klube v treh ligah (SCL, MCML, PL) določil žreb. Za našega predstavnika v SCL — NK Sobota — navajamo samo razpored tekem po posameznih krogih, medtem ko za klube v ostalih ligah tudi datume posameznih srečanj.

NOGOMETNI KLUB SOBOTA

I. kolo: Sobota : Slovan; II. kolo: Triglav (Kranj) : Sobota; III. kolo: Sobota : Delamari (Izola); IV. kolo: Ljubljana : Sobota; V. kolo: Sobota : Celje; VI. kolo: Rudar (Trbovlje) : Sobota; VII. kolo: Sobota : Graficar (Ljubljana); VIII. kolo: Železnik (Maribor) : Sobota; IX. kolo: Sobota : Ilirija; 10. kolo: Sobota : Rudar (Velenje); 11. kolo: Gorica : Sobota; 12. kolo: Sobota : Kladivar; 13. kolo: Krim : Sobota.

V MCML IN POMURSKI LIGI

19. avgusta 1962

PL, I. kolo: Gradbenik : Verzej; Brazda : Pušča; Rakičan : Planika; Puconci : Bogojina; Sobota B : Salovec; Bakovci : Beltinci.

26. avgusta 1962

MCML, I. kolo: Graficar : Nafta; Mejnik : Radgona; PL, II. kolo: Verzej : Beltinci; Salovec : Bakovci; Bogojina : Sobota B; Planika : Puconci; Pušča : Rakičan; Gradbenik : Beltinci; Brazda.

2. septembra 1962

MCML, II. kolo: Nafta : Kovinar; Fužinar : Graficar; Steklar : Radgona; PL, III. kolo: Brazda : Verzej; Rakičan : Gradbenik; Puconci : Pušča; Sobota B : Planika; Bakovci : Bogojina; Beltinci : Salovec.

9. septembra 1962

MCML, III. kolo: Mejnik : Nafta; Radgona : Aluminij; Graficar : Olimp; PL, IV. kolo: Verzej : Salovec; Bogojina : Beltinci; Planika : Bakovci; Pušča : Sobota B; Gradbenik : Puconci; Brazda : Rakičan.

16. septembra 1962

MCML, IV. kolo: Nafta : Radgona; Branik : Graficar; PL, V. kolo: Rakičan : Verzej; Puconci : Brazda; Sobota B : Pušča; Beltinci : Planika; Salovec : Gradbenik; Bakovci : Bogojina.

23. septembra 1962

MCML, V. kolo: Graficar : Konjice; Radgona : Fužinar; Aluminij : Nafta; PL, VI. kolo: Verzej : Bogojina; Planika : Salovec; Pušča : Beltinci; Gradbenik : Bakovci; Brazda : Sobota B; Rakičan : Puconci.

30. septembra 1962

MCML, VI. kolo: Steklar : Nafta; Olimp : Radgona; Drava : Graficar; PL, VII. kolo: Puconci : Verzej; Sobota B : Rakičan; Bakovci : Brazda; Beltinci : Gradbenik; Salovec : Pušča; Bogojina : Planika.

7. oktobra 1962

MCML, VII. kolo: Graficar : Smartno; Radgona : Branik; Nafta : Fužinar; PL, VIII. kolo: Verzej : Planika; Pušča : Bogojina; Gradbenik : Salovec; Brazda : Beltinci; Rakičan : Bakovci; Puconci : Sobota B.

14. oktobra 1962

MCML, VIII. kolo: Olimp : Nafta; Konjice : Radgona; Maribor B : Graficar; PL, IX. kolo: Sobota B : Verzej; Bakovci : Puconci; Beltinci : Rakičan; Salovec : Brazda; Bogojina : Gradbenik; Planika : Pušča.

21. oktobra 1962

MCML, IX. kolo: Graficar : Steklar; Radgona : Drava; Nafta : Branik; PL, X. kolo: Verzej : Pušča; Gradbenik : Planika; Brazda : Bogojina; Rakičan : Salovec; Puconci : Beltinci; Sobota B : Bakovci.

28. oktobra 1962

MCML, X. kolo: Konjice : Nafta; Smartno : Radgona; Graficar : Kovinar; PL, XI. kolo: Bakovci : Verzej; Beltinci : Sobota B; Salovec : Puconci; Bogojina : Rakičan; Planika : Brazda; Pušča : Gradbenik.

4. novembra 1962

MCML, XI. kolo: Mejnik : Graficar; Radgona : Maribor B; Nafta : Drava; PL, XII. kolo: Smartno : Nafta; Graficar : Radgona.

11. novembra 1962

MCML, XII. kolo: Smartno : Nafta; Graficar : Radgona; PL, XIII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

18. novembra 1962

MCML, XIII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

25. novembra 1962

MCML, XIV. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

2. decembra 1962

MCML, XV. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

9. decembra 1962

MCML, XVI. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

16. decembra 1962

MCML, XVII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

23. decembra 1962

MCML, XVIII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

30. decembra 1962

MCML, XIX. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

6. januarja 1963

MCML, XX. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

13. januarja 1963

MCML, XXI. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

20. januarja 1963

MCML, XXII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

27. januarja 1963

MCML, XXIII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

3. februarja 1963

MCML, XXIV. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

10. februarja 1963

MCML, XXV. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

17. februarja 1963

MCML, XXVI. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

24. februarja 1963

MCML, XXVII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

3. marca 1963

MCML, XXVIII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

10. marca 1963

MCML, XXIX. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

17. marca 1963

MCML, XXX. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

24. marca 1963

MCML, XXXI. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

31. marca 1963

MCML, XXXII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

7. aprila 1963

MCML, XXXIII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

14. aprila 1963

MCML, XXXIV. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

21. aprila 1963

MCML, XXXV. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

28. aprila 1963

MCML, XXXVI. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

5. maja 1963

MCML, XXXVII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

12. maja 1963

MCML, XXXVIII. kolo: Radgona : Kovinar; Aluminij : Graficar; Nafta : Maribor B.

KONČNO:TUDIMCML

Tik pred startom v vseh nogometnih ligah je bila v torek na sedežu nogometne podzveze Maribor ob prisotnosti večine prizadetih klubov uresničena pobuda naših nogometnih činiteljev in klubov: ustanovljena je mariborsko-celjska-murkosoboska nogometna liga (MCML). Do ustanovitve te lige bi morale priti že prej, saj so se prizadeti klubi že na prejšnjih posvetih odločili za ustanovitev "male" slovenske lige, vendar pa je do zavlčevanja pripeljalo sprva odklonilno stališče celjske podzveze, ki je imela pomisleke v zvezi z nekaterimi določbami tekmovalnih propozicij; sporno vprašanje pa vsebinsko ni bilo takšno, da bi tudi opravičevalo odklonilno stališče celjskega nogometnega foruma.

Ustanovitev te lige pa je se daj, kot kaže, definitivno sprejeta. Že sam sestav sodelujočih moštvev v tej ligi dokazuje, da gre za pomemben ukrep, ki naj prispeva predvsem h kakovostni rasti nogometa v severovzhodni Sloveniji. Izkušnje tudi kažejo, da je bil doslej v pogledu kakovosti nogometa precejšen »brezračni«¹ prostor med okrajnimi ligami in SCL, zato so se morali okrajni prvaki, ki se jim je posrečilo po težavnih in čisto mučnih kvalifikacijah, tudi z več ali pa manj športne sreče posrečilo uvrstiti v SCL, že po enem letu tekmovalja v republiškem kakovostnem razredu vrniti v nižje tekmovalje (Olimp, Kovinar, Nafta). Z ustanovitvijo lige naj bi dosegli boljšo pripravo moštvev za uspešne sodelovanje v SCL in tudi odpravili že dokaj prežvele kvalifikacije. Prvak te lige naj bi se namreč avtomatično uvrstil v SCL, po drugi varianti pa naj bi odigral samo kvalifikacijo z enim izmed okrajnih prvakov iz vzhodne Slovenije (novomeški okrajni prvaki). Dokončno odločitev o tem bo sprejela Nogometna zveza Slovenije. Na posvetu predstavnikov klubov so se zavzeli tudi za brezhrebno organizacijo tekmovalja, saj naj bi bila liga hkrati tudi šola dobre organizacije za liga odbor in sodelujoče klube.

V novi ligi bo sodelovalo 14 klubov: Kovinar (Maribor), Branik (Maribor), Maribor B (izven konkurence), Fužinar (Ravne na Koroskem), Drava (Ptuj), Mejnik (Svečina), Aluminij (Kidričev), Aluminij (Kidričev), Olimp (Celje), Steklar (Rogaška Slatina), Partizan (Konjice), Partizan (Konjice) in Smartno (Smartno ob Paki) iz celjskega in Nafta (Lendava), Partizan Radgona (G. Radgona) in Graficar (Murska Sobota) iz soboškega okraja.

Tekmovalje v tej ligi se bo pričelo v nedeljo, 26. avgusta.

12 klubov v Pomurski ligi

V okviru pomurske nogometne podzveze bo z letošnjo jesensko sezono enotna nogometna liga. Sodelujoča moštva bodo startala že v nedeljo. Poleg moštvev, ki so doslej že sodelovali v I. razredu te lige, bodo posegli v borbo za tekmovalne točke tudi novinci: enajststoričendavškega Gradbenika, Verzeja, Rakičana, Puconca, Salovec in Bakovca. Kdo bo jesenski prvak, je za sedaj še težko napovedati, pričakovati pa je, da bodo najresnejši kandidati za osvojitve I. mesta v tej konkurenci Beltinci, Salovec in Planika, izven konkurence pa tudi drugo moštvo Sobote. Borbe za točke na zelenem polju bodo vsakega zanimive in borbeno. Prvaka namreč čaka ob koncu tekmovalnega ugoden stimulans: uvrstitev v pravkar ustanovljeno MCML.

In še ena novost: v podzveznem tekmovalju se bodo letos pričela meriti tudi mladinska moštva. Pomursko mladinsko ligo so ustanovili zato, da bi spodbudili zlasti večje klube k sistematičnejši vzgoji naraščajo, saj je to v

sedanjih razmerah edina alternativa za klube, ki hočejo tudi kakovostno napredovati; graditi je namreč potrebno povsem na domačih kadrih. Nova liga bo predvidoma štela sedem klubov: Verzej, Graficar, Nafta, Radgona, Salovec, Planika in Beltinci, tekmovalje pa se bo v njej pričelo 26. avgusta.

Pomursko tekmovalje v nogometu bo decentralizirano, kar pomeni, da bodo pionirska moštva tekmovala v okviru občinskih pionirskih lig. Glavni smoter te decentralizacije: doseči se večjo množičnost v pionirskem nogometu in tudi poceniti tekmovalje.

SOBOTA : MARIBOR 2:3 (1:1)

Včeraj sta se v M. Soboti srečali enajststoričendavski Maribor, člana II. zvezne lige, in domače Soboto. Zmagali so gostje, čeprav bi po priložnostih za gol in igri, ki so jo tokrat pokazali, lahko tudi domačini.

START TUDI V SCL

Pomlajeno moštvo Sobote bo imelo v nedeljo prvo srečanje za prvenstvo v SCL. Na domačem terenu bo spre-

jelo v goste enajststoričendavljanskega Slovana (bivšega pretendent za vstop v II. zvezno ligo), ki bo kljub izdatni prednosti — domači teren in občinstvo — dokaj trd oreh in bo že neodločen rezultat pomenil uspeh za domače moštvo, ki se podaja v pomlajeno slovensko konkurenco (dosedanjim članom SCL so se namreč po uspeh kvalifikacij pridružili še novinci: Delamari iz Izole, Graficar iz Ljubljane, Železnik iz Maribora in Rudar iz Velenja) s precejšnjo mero optimizma: uvrstiti se vsaj v zgornjo polovico sodelujočih moštvev na lestvici. Našemu edinemu predstavniku v SCL lahko ob začetku tekmovalja samo zažellimo, da bi se mu t obeti tudi izpolnili.

FRANC POREDOŠ

V REPUBLIŠKI

REPREZENTANCI

V ponedeljek je bilo na programu letošnje strelske tekmovalje za republiško prvenstvo v Ljubljani, tudi streljanje na glinaste golobe. Popričakovano so bili najboljši tekmovalci Ljubljanci — v ekipni in konkurenci posameznikov — vendar je takoj za njimi tekmovalna skupina iz Pomurja, ki je zasedla ča-

stno drugo mesto. Med našimi tekmovalci je bil najbolj uspešen Franc Poredoš, ki je dosegel četrto mesto med posamezniki s 45 točkami od 60 možnih (75 odst.) in se tako uvrstil v republiško tekmovalno ekipo, ki bo predvdoma 27. in 28. avgusta nastopila v tej strelski disciplini na tekmovalju za državno prvenstvo v Zagrebu.

REZULTATI

Posamezniki: 1. Zadnikar (LV) 52, 2. Dimic (LV) 51, 3. Jež (LV) 47, 4. Franc Poredoš (Murska Sobota) 45 točk itd. Ekipno: 1. Ljubljana-Vrč 57, 2. Murska Sobota 52 in 3. Celje z 39 tekmovalnimi točkami. —sk

ZOGA JE SPET OKROGLA

V zadnjih dneh je bilo v Pomurju več prijateljskih nogometnih srečanj, čeprav nismo prejeli poročil o vseh tekem.

Pretekli teden sta se v Murski Soboti srečali enajststoričendavski Sobota in Sloge iz Cakovca. Po nekoliko boljši igri so zmagali gostje z rezultatom 2:1. Dvakrat sta se že srečali tudi moštvi lendavske Nafta in soboškega Gradbenika; obakrat so doživeli poraz črno-beli: prvič v Lendavi z rezultatom 0:7 (0:0), v povratnem srečanju v Murski Soboti pa z rezultatom 2:4 (0:3). Če bi merili moči obeh moštvev, članov novoustanovljene MCML, po teh prvih srečanjih, potem pripada dokajšnja prednost Lendavčanom, kajti soboški Graficar se bo moral zelo potruditi, da bo lahko izvelel iz bližnjega tekmovalja v noviligi čimveč ugodnih rezultatov.

PRED ŠKOFIJO LOKO

Avtomoto društvo v Skofji Loki bo v nedeljo, 19. avgusta, priredilo hitrostne motociklistične dirke; na teh dirkah doseženi rezultati se bodo šteli za državno in republiško prvenstvo. Dirke bo na krožni progi, dolgi 4,50 metrov. Dirke se bodo pričele ob 14. uri, medtem ko bo uradni trening že v soboto, 18. avgusta ob 15. uri.

Skofjeloška dirka bo že četrta za letošnje republiško prvenstvo z motocikli. Doslej so slovenski dirkači z motocikli dirkali v Ljubljani, Kamniku in Murski Soboti. Zato lahko računamo, da bo med petimi predvidenimi dirkami za letošnje republiško prvenstvo z motocikli najbolj zanimiva in polna napetih športnih prizorov prav skofjeloška. Redka so namreč že oddana mesta v posameznih kategorijah motociklov, le v kategoriji motorjev nad 250 cm je dokaj zanesljivo, da bo letošnji republiški prvak Ljubljancin Alfonz Breznik, ki je na zadnji dirki porušil tudi rekord soboške tekmovalne proge.

Ljubitelje hrupnega športa bo prav gotovo zanimalo, koliko točk so si posamezni tekmovalci že priborili za republiško prvenstvo! Motocikli do 50 cm: Janko Stefe, Kamnik, 18 točk; Franc Gajšek, Celje, 12 točk; Adrijan Beretič, Koper, 9 točk.

Motocikli do 125 cm: Anton Mladovan, Nova Gorica, 21 točk; Boris Oblak, Ljubljana, 13 točk; Alfonz Breznik, Ljubljana, 8 točk. Motocikli do 175 cm: Igor Salamun, Ljubljana, 21 točk; Mirko Bivic, Trbovlje, 18 točk; Anton Kokoli, Maribor, 10 točk.

Motocikli do 250 cm: Janez Pintar, Kranj, 21 točk, 2. do 4. mesto Edo Čuden, Trzin, Ivo Lipovnik, Maribor, Aleš Mrzel, M. Sobota po 10 točk.

Motocikli nad 250 cm: Alfonz Breznik, Ljubljana, 25 točk; Slavko Jerman, Trbovlje, 10 točk; Ivan Prijatelj, Ljubljana-Moste, 8 točk.

Za republiško prvenstvo dirkajo v letošnji sezoni tudi nekateri motociklisti in prikolničarji na motociklih s prikolnicami do 1200 cm, vendar zaradi tega, ker mora biti na vsaki dirki obvezno na startu 5 tekmovalcev, ni bilo mogoče doslej še na nobeni dirki točkovati prikolničarjev, ker jih je bilo

na startu vedno premalo. V Skofji Loki bo, kot napovedujejo, drugače: prireditelj namreč povabi tudi vrsto prikolničarjev iz bratskih republik. Med že prijavljenimi prikolničarji je tudi inž. Boško Snajder.

Skofjeloška dirka z motocikli bo posebno privlačna tudi zategadelj, ker je hkrati tretja in zadnja dirka za letošnje državno prvenstvo. Prvi dve dirki sta bili pri Banja Luki in v Pulju. Točke s teh dirk seštevajo, prvak pa je tisti, ki jih v posameznih kategorijah zbere največ.

Iz razpredelnice točk je lepo razvidno, kakšne možnosti imajo slovenski dirkači v končni razvrstitvi za letošnje naslove državnih prvakov v posameznih kategorijah motociklov. V kategoriji do 50 cm imajo slovenski dirkači absolutno premoč. Vodi Janez Stefe iz Kamnika na motociklu Tomos Colibri s 17 točkami pred Francem Gajškom iz Celja z 12 točkami. V kategoriji motociklov do 125 cm vodi Kemal Bucalo s 17 točkami pred Vinkom Surino (9 točk). Ljubljancin Ob-

lak, večkratni državni prvak v tej kategoriji, nima s 6 točkami nobenih možnosti za osvojitve prvega mesta v tej disciplini, lahko pa je še drugi. V kategoriji motociklov do 175 cm še ni znano, kdo bo prvi in kdo drugi. Z veliko prednostjo namreč vodi Sulejman Nuhic. Njegov tekme v tej kategoriji bo predvsem Kemal Bucalo, ki je sedaj z 9 točkami na drugem mestu v tej kategoriji. Slovenski dirkači imajo v tej kategoriji slabo razvrstitev. Najbolj zanimiva dirka za državno prvenstvo bo brez dvoma tekmovalje dirkačev v kategoriji motociklov do 250 cm. Vrstni red tekmovalcev v tej kategoriji je trenutno naslednji: Vilko Sever (Hrvaška) 11, Sulejman Nuhic (BIH) 10, Janez Pintar (Slovenija) 10, Viktor Marčan (Hrvaška) 9 točk, itd. Obeti so torej, da se bo do dirkati prav v tej kategoriji merili v največjo hitrostjo.

Iz Skofje Loke bomo v nedeljo nestrpnost pričakovali tudi vesti o dosežkih naših domačih dirkačev, zlasti Aleša Mrzela in prikolničarskega para Černjavič-Geder, saj ni izključeno, da bodo na skofjeloški progi dosegli celo boljše rezultate, kot so jih na domači. Sicer pa so to zaenkrat samo še pričakovanja.

Streljanje na glinaste golobe

OKRAJNI PRVAK: RAKIČAN

Prejšnjo nedeljo je bilo v M. Soboti okrajno prvenstvo lovskih družin Pomurja v streljanju na glinaste golobe. Organizirala ga je Lovska zveza Pomurja. Prvenstva se je udeležilo 6 ekip ter nekaj posameznikov, vsega skupaj 33 tekmovalcev. Prvak Pomurja je s 70 zadetki postala ekipa Rakičana, drugo mesto pa je s 67 zadetki zasedla ekipa Polane. Med posamezniki so bili najboljši Drole, Marič in Černeka, vsi s po 23 zadetkov od možnih 30, ter Po-

redoš z 22, Farič z 20 itn.

Letošnje okrajno prvenstvo je pokazalo viden napredek tega športa, čeprav se nekatere lovske družine še zmeraj premalo zavzemajo za izvedbo tovrstnih tekmovalj. Tako nosijo v nekaterih primerih stroške posamezniki sami.

Z letošnjega okrajnega prvenstva se je za republiško prvenstvo, ki bo 19. t. m. prav tako v Murski Soboti, kvalificiralo pet posameznikov. To so Drole, Marič, Černeka, Poredoš in Farič.



»Stara« Sobota

Tehnologija pitanja mladih govedi z uporabo večjih količin

voluminozne krme

Po ugotovitvah vzhodnonemških avtorjev pri poizkusih siliranja koruze v različnem stadiju razvoja znašajo izgube hranilnih snovi od 9,4—23 odst. Najmanjše so izgube pri siliranju voščeno in mlečno voščeno zrele koruze. Pri pitniku znašajo izgube okrog četrtno vseh hranilnih snovi. Navedene ugotovitve potrjujejo tudi analize vzorcev silaže naših posestev iz leta 1961, ki kažejo, da je bila kakovost koruzne silaže, pripravljene iz rastlin, ki so se vsebovale le majhen odstotek suhe snovi, zelo slaba. Odstotek suhe snovi je v analiziranih silažah znašal 13,6—24,7, škrobne vrednosti se gibljejo od 60 g pri pitniku do 140 g pri silažah, ko se je silirala mlečno-voščeno zrela koruza.

Na kvaliteto silaže in s tem na količine, ki je živali dnevno konzumirajo, vpliva tudi količina prsti in blata v silaži. Minimalne količine prsti so znašale v anali-

ziranih silažah 3, maksimalne pa celo 9 odst.

Količino odstotka prsti in blata v silaži zmanjšujemo s pravilno pripravo zemlje, s pravilno nastavitvijo višine kose oz. kladičnega bobna kombajna (to je važno zlasti kadar kosimo ob razoru), s polnjenjem koritastih silosov s strani in s tem, da ne siliramo ob preveč mokrem vremenu oz. ne kombajniramo s Taarupom na prhkih deh kadar je preveč suho.

V vzhodni Sloveniji, zlasti v Pomurju, so pogoji za pridelovanje koruze za siliranje dokaj ugodni pa so tudi pogoji za doseg visokih donosov po ha pri zeleni krmi (pri deteljah in raznih krmiskih mešanicah).

Z ozirom na dosežene rezultate s silažo in zeleno krmo pri proizvodnji mleka ter z ozirom na ugodne rezultate iz prvih poizkusov pitanja mladih govedi z večjimi količinami voluminozne kr-

me ob priliki uvajanja pitanja na družbenih posevstih, se je predvsem v teh področjih večina posestev orientirala na uvajanje pitanja mladih govedi z uporabo večjih količin voluminozne krme. Z izgradnjo pitališč za večje število žival

DAROVALCI KRVI NA
TRANSFUZIJSKI POSTAJI
V MURSKI SOBOTI

od 26. maja do 30. junija 1962

Ana Magdič — tretjič, iz Male Polane, Olga Gomboc iz Murskih Črnc, Irena Novak, Jozef Vogrinčič — drugič, Alojz Kouter, Karel Flumen — drugič, Franc Čačgran — drugič, Stefan Jansač, vsi iz Murske Sobot; Franc Lukač — drugič, iz Kropa, Julija Horvat — drugič, iz Kušanovec, Franc Semenič, Ivan Koudila, oba iz Moravce; Lina Frumen — šestič, Miro Seneković — četrtič, oba iz M. Sobot; Adela Bunderla — četrtič, iz Vidonec; Karolina Antalič — drugič, Aleksander Balajc, Julija Grabar — drugič, vsi iz Sela; Stefan Marič — drugič, iz Bodo; Franc Kosi, iz Ključarovec; Ema Partek — tretjič, iz Kuzme; Marija Fordan — sedmič, Katarina Matjašec — desetič, Verona Denša, vsi iz Lipe; Marija Rajnar, iz Bakovec; Andrej Smodiš, Jože Horvat, Mirko Vogrinčič, vsi iz Rakicčana; Elizabeta Vohar, Terezija Skraban, obe iz Dokležovja; Marija Zrinski, Helena Novak, Marija Dejanović, Helena Obal, Irena Flisar, Marija Vereš, Irena Kučan, Irena Ritič, Zorica Kerec, Irena Glavač, Gizela Horvat, vsi iz Tovarne pletilstva, iz Prosenjakovec; Marija Zelko — petič iz Dobrovnika, Katarina Kelenc — desetič, iz D. Bistrice, Leopold Baranja — trinajstič, iz G. Črnce; Marija Huber — drugič, Ludvik Hübl — drugič, oba iz Kruplinski; Verona Drvarič, Sidonija Drvarič, Rozalija Žekš, vsi iz Radovec; Sarika Šeruga, iz Poznanovec; Marija Kramar, Terezija Berden, Stefan Kerman, Ludvik Kerman, Jože Novak, Ana Nemec — drugič, Helena Ošljaj, vsi iz Filo-vec; Karel Ivanič, Stefan Horvat, Rozalija Gregorec, Ivan Kočar, Pavla Perc, Marija Lovrenčec, Stefan Herman, vsi iz Bogojnice; Marta Glavač, iz Bukovnice; Marta Jerabec, Marija Antolin — drugič, obe iz Ivanice; Helena Dravec, iz Odrance; Ana Matjašec, iz Brezovice; Stefan Temlin — drugič, Pavla Pozvek, obe iz Dolnjih Slavec; Jože Dervarič, iz Motovilic; Bela Kulič — drugič, Jožica Tratnjek — tretjič, obe iz murskosoboške bolnišnice.

Franc Planinc — drugič, Kolo- man Žilavec — desetič, Stane Deš- nik — tretjič, vsi iz Murske So- bote, Bela Belinger — trinajstič, Ludvik Veren — četrtič, Lojzka Kocič, Karel Serec — drugič, Jože Sobočan, Karolina Kar — drugič, Marija Šnurer, Kristina Žekš, vsi iz murskosoboške bol- nišnice.

od 16. julija do 11. avgusta 1962

Slavica Markovec iz Križevce pri Ljut., Rudi Škerlak iz Dom- žal, Stefan Ščanar iz Skakovec, Vida Sparan, Karolina Smodiš, E- ma Holcman, Karel Molnar, Al- bert Kerec, Franc Hajdinjak, Zol- tan Kučan, vsi iz Cankove; Avgust Prelec iz Gerlinec, Stanko Bejek Antonija Vrač — sedmič, Kristi- na Kar, vsi iz Murske Sobot; An- ton Benko iz Korovec; Ana Ber- talanič — sedmič iz Krajine; Ko- loman Podlessek — osmič iz Sala- menec; Zlata Sever — enajstič iz Križevce v Prekm.; Anton Flegar — drugič, Vojislava Flegar, Jožef Čerpnjak, Ludvik Zohar, Franc Curman, Alfred Horvat, vsi iz Kuzme; Stanislava Seneković — osmič iz Crenovec; Ivan Čeh, Er- nest Horvat, oba iz Dolica; Zla- ta Mihalič, Janez Gumilar, Ernest Pap, Stefan Gomboc, vsi iz Ci- kečke vasi; Ivan Horvat iz Tišine; Anton Slavič, Janez Duh, Anica Ozvatič, Elizabeta Zver, Viktor Rajnar, Milica Flisar, Ibolka Ma- tuš, Kristina Trstenjak, Frida Vi- donja, Stefan Legenič, Alojz Ba- kan, Milka Humar, Ciril Klanič- šek — četrtič, Majda Ouček, Ma- riya Horvat, Helena Hujs — četr- tič, Vera Jenko — četrtič, Marija Vidonja — enajstič, Jolanka Kran- jec — osmič, Marija Cer, Irena Škerlak, Katica Rigač — tretjič, Tončka Gabere, Anica Pucko, Gi- zela Kerčmar, Marija Rijavec, Ma- riya Hafner, Marija Vogrinčič — tretjič, Anastazija Balazic — dru- gič, Irma Mesarič — drugič, Ka- tarina Bošnjak — tretjič, Vilma Ke- rec — tretjič, Alojzija Kuzma, Ma- riya Obal, Marija Cer, vsi iz To- varne perila »Mura« M. Sobota;

Za vroče dni

MARELIČNA CASA

Tri četrti škodelice mleka, pol škodelice marelice, sladkor; vse skupaj stepemo, zlijemo v visoke čaše in zalijemo s sodo.

JABOLČNA CASA

Naribana jabolka, pokapljana z limoninim sokom, dodamo slad- kor, cimet in škodelico mleka.

CASA IZ ČRNEGA RIBEZA

Pol škodelice sladke smetane, pol škodelice mleka, pest zrnatih mandeljnov, sladkor in škodelica osmukanih ribezovih jagod.

RDEČA CASA

Škodelica mleka, žlica sladkor- ja, pol škodelice jagod ali malin, kocka ledu, vaniljin sladkor, po želji pol žlice ruma.

SESTAVLJENA CASA

Raznovrstno sadje, sladkor, mle- ko, kozareček konjaka.

AMAZONSKA CASA

Banana, sok pol limone, 3 veli- ke žlice sladkornja, kocka ledu, 3 žlice soka črnega ribeza in pol škodelice mleka.

Anton Jančar — šestič iz Bakovec; Ivan Sobočan — osmič iz Renko- vec; Helena Kovač — devetič iz Pečarovec, Helena Ritič — tri- najstič, Marija Rous, obe iz Cren- sovec.

V imenu bolnikov se vsem da- rovalcem krvi najlepše zahvaljuje Transfuzijska postaja M. Sobota

Ob nujnih primerih so darovali kri naslednji:

Franc Džuban, Marija Titan — drugič, Ana Kar — četrtič, vsi iz murskosoboške bolnišnice; Marija Sliski — četrtič iz Murske Sobot; Irma Kuhar — iz Puconec, Vilma Berke — drugič, Karolina Fujs — tretjič, obe iz Salamenec.

Gornjim krvodajalcem se še po- sebej zahvaljuje za darovano kri Transfuzijska postaja M. Sobota

ROJSTVA

Rodile so: Antonija Levičar iz Ljutomera — dečka, Helena Ko- čar iz Skakovec — deklico, Jo- žefa Grah iz Murske Sobot — dečka, Marija Meznarič iz Kropa — dečka, Gizela Bagari iz Zgor- njih Petrovec — dečka, Jožefa Ivanič iz Murske Sobot — dečka, Kristina Vlač iz Rakicčana — de- čka, Marija Zdravec iz Melnice — dečka, Alojzija dr. Berden iz Martjanec — dečka, Terezija No- vak iz Murske Sobot — deklico, Ana Duh iz Mačkovec — dečka, Marija Čačovič iz Murske Sobot — deklico, Ana Črnko iz Čepinec — deklico, Helena Zorko iz Pre- danovec — dečka, Eteka Sarko iz Zenkovec — dečka, Marija Čuka iz Dolge vasi — dečka, Babika Mauko iz Krapja — dečka, Marija Šimonka iz Petišovec — deklico, Marija Drašković iz Renkovec — dečka, Frančiška Ragula iz Ko- rovec — deklico, Sidonija Jošar iz Petišovec — deklico, Antonija Doka iz Radencec — dečka, Marija Kavaš iz Trnja — dečka, Jolanka Plisko iz Murske Sobot — dekl- co.

POROKE

Poročili so se: Viljem Mohorko; uslužbenec iz Podlož pri Puču in Helena Domjan, poštna uslužben- ka iz Puča.

SMRTI

Umrli so: Stefan Koren iz Ma- le Polane, star 48 let; Martin Ti- baut iz Žižkov, star 76 let; Kata- rina Balazek iz Kapece, stara 74 let.

KOMUNALNO PODJETJE

v Murski Soboti

zaposli takoj več nekvalificiranih delavcev za dela pri kanalizaciji mesta M. Sobota. Osebnih dohodki po pravilniku podjetja.

KINO

MURSKA SOBOTA — od 17.—19. avgusta jugoslovanski kinema- skopski film: »Poletje je krivo za vse«; od 20.—21. avgusta za- hodnonemški film: »Tuja že- na«; od 22.—23. avg. jugoslo- vanski film: »Nebeški odred«. GORNJA RADGONA — 18. in 19. avgusta nemški barvni vstavi- sionski film: »Mazurka ljubez- ni«; 22. in 23. avgusta sovjetski barvni film: »Dekle brez naslova«. LJUTOMER — 18. in 19. avgusta ameriški kinemaskopski film: »Nemirna leta«; 22. in 23. av- gusta domači vstavišionski film: »Pustolovec pred vrati«. SLATINA RADENCI — 18. in 19. avgusta ameriški film: »Mobi Dick«; 23. avgusta jugoslovan- ski film: »Deveti krog«. KRIZEVCI PRI LJUT. — 18. in 19. avgusta jugoslovanski film: »Deveti krog«. BELTINCI — 18. in 19. avgusta angleški film: »Neprizakovana ljubezen«. VIDEM OB ŠČ. — 18. in 19. av- gusta sovjetski film: »Zgodba o vojaku«. SALOVCI — 18. in 19. avgusta a- meriški kinemaskopski film: »Ovčar«. VELIKA POLANA — 19. avgusta jugoslovanski film: »Krvava srnjaka«.

MALI OGLASI

GOSPODINJSKO pomočnico k 4- članski družini, sprejem. Jože Sedonja, Ljubljana 5. M-742

VAJEVCA kolarske stroke, spre- jem. Andrej Holcman, Izakov- ci 94, p. Beltinci. M-740

DENARNICO, brez denarja, oseb- no izkaznico, sindikalno, pred- vojaško izkaznico in potrdilo od ure sem izgubil. Poštenega najditelja prosim, da mi vrne dokumente proti nagradi na i- me: Alojz Knez, Bakovci 214. M-743

DIJAKA I. ali II. letnika učitelj- šča sprejem. Naslov v upravi lista. M-744

MOTOR »Viktor« diesel 7 KS, sko- raj nov, uporabljen za gospo- darske svrhe, pogon lahko slu- ži za cirkular pile, za ladjo na morju in drugo, prodam. Emil Novogradec, Kroška c. 31, M. Sobota. M-743

STANOVANJSKO HIŠO — trosob- no v Mariboru (Studenci), pro- dam ali zamenjam s podobno v Murski Soboti. Informacije: Gregorčičeva 6, M. Sobota. M-749

FOTOAPARAT »Smena«, nov, u- godno prodam. Stefan Majc, Koceljeva 5, M. Sobota. M-750

HISO V MARIBORU, proti zame- njavi, 3-sobnega, komfortnega stanovanja v Murski Soboti, prodam. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista. M-753

CEVLJARSKI STROJ »Singer« le- voročni, v dobrem stanju, u- godno prodam. Bratonič 67, p. Beltinci. M-754

BORIMO SE PROTI SUŠI

Neizkoriščeno ali celo neobdelano žitno strnišče pomeni veliko malomarnost. Gola zemlja je v najtoplejših mesecih izpostavljena močni sončni pripekli in uničujočemu delovanju poletnih ploh, za- radi česar se močno kvari njen zlog in rodovitnost. Plevel ima najboljše pogoje za bujen razvoj.

S strnišnimi posevki (repa, ajda, korenje, proso, predvsem pa soja, grašica, ogrščica, koruza za kladjo, krmi ohrovt) ne zavarujemo samo zemljo pred propadanjem, temveč dobimo pri dobrem oskrbo- vanju prav velike količine pridelkov.

Za vzklitev in dober razvoj strniščnih rastlin je pri nas mnogo bolj kritično pomanjkanje vlage — zlasti v sušnejših poletjih. S prikladno agrotehniko (čim prejšnje preoravanje strnišča, valjanje ali celo namakanje (pa lahko uspešno izboljšamo manj ugodne pri- rodne pogoje).

Zastiranje v sadjarstvu je pokrivanje zemlje s gnojem, s slamo, z listjem, s senom, z žaganjem, s plevami in z drugim materialom. V sodobnem sadjarstvu daje zastiranje najbolj ugodne proizvo- dne uspehe.

Zastiranje uravnava valno vlago, ker zastirka preprečuje izhlape- vanje in s tem izgubo vode; zastirka ovira razvoj plevela, ki sicer tekmuje s sadnim drevjem v borbi za hrano.

Zastirka razpada v humus, ki zemljo oživi in ji daje grudičasto strukturo; tako ostane zemlja pod zastirko godna in plodna.

V travniških nasadih pridelujemo zastirko v samem nasadu; najboljša zastirka je pokošena trava oziroma seno.

Večletne izkušnje sadjarjev v raznih deželah in tudi pri nas dokazujejo, da je zastiranje drevesnih kolobarjev eden izmed naj- boljših novejših ukrepov v sadovnjakih.

Kmetijska inšpekcija
Okrajnega ljudskega odbora
Murska Sobot

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 17. avgusta — Radigaj Sobot, 18. avgusta — Helena Nedelja, 19. avgusta — Ljudevit Ponedeljek, 20. avgusta — Samuel Torek, 21. avgusta — Ivana Sreda, 22. avgusta — Timotej Četrtek, 23. avgusta — Zdenka

ZDRAVSTVENASLUŽBA

17. avgusta — dr. Gruškovnjak
18. avgusta — dr. Skulj
19. avgusta — dr. Skulj
20. avgusta — dr. Sedlaček
21. avgusta — dr. Gruškovnjak
22. avgusta — dr. Hajdinjak

PREKLIC

Preključim neresnične besede, ki sem jih izrekel Albin Knaus iz Nuskove in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Irena Knaus, Nuskova. D-741

TURISTIČNO IN AVTOBUSNO PODJETJE KOMPAS OBVEŠČA:

KOLEKTIVI:

SINDIKALNE PODRUŽNICE!

Izleti, ki jih prirejamo po do- movini in v inozemstvo, postaja- jo iz leta v leto popularnejši. Število udeležencev na njih ne- nehno narašča in prav to nam nalaga dolžnost, da vas sezna- nimo z nekaterimi Kompasovi- mi zanimivimi izlety.

Izleti po Jugoslaviji:

- 9-dnevno potovanje po Jugos- laviji — odhodi vsak pone- deljek v avgustu in septemb- ru.
- 4-dnevno potovanje v Djer- dap — prijave do zaključne- ga števila.
- 6-dnevno potovanje v Ohrid — prijave do zaključnega šte- vila.
- Dvodnevni izleti preko Vrši- ča v Trento v povratku o- gled partizanske bolnišnice »Franje« v Cerinknem.
- 5-dnevno potovanje na »Du- najske velesene« (od 9. do 16. sept. 1962).
- Gostinci! 5 dni v Mün- chen na »Oktoberfest 62«. Po- tovanje priporočamo gostin- skim in hotelskim delavcem.
- 5-dnevno potovanje v Bu- dimpešto. Potovanje se predvideva v mesecu oktob- ru.

Program izletov prejmete v vseh poslovalnicah Kompas.

Poseben popust odobravamo ko- lektivom za izletniške vožnje z našimi modernimi avtobusi. Preden se odločite za izlet, za- hteevajte našo ponudbo.

Najhitreje, najugodnejše in najce- nejše boste potovali z turističnimi avtobusi Kompas.

Se priporoča Kompas, Maribor Kompas, Celje

CUVAJMO SE PRED GROZDNIM SUKAČEM

Ker se v zadnjem času javlja grozdnj sukač v velikih množinah v Pomurju, opozarjamo vinogradnike na dosledno zatiranje istega. Grozdnj sukač je droben metulj, ki leta po vinogradu v polet- nem času.

Dela škodo s tem, da napada še mlade grozde, njihov drugi za- rod pa tudi že dozorevajoče grozde.

Napadene grozde zapredajo ličinke s pajčevinastimi zapredki.

Grozdnega sukača zatiramo s škropljenjem ali prašenjem. Pripo- ročamo za uničevanje tega škodljivca naslednja kemična sredstva: Tekoči Pantakan, Lindan olje, Ekatin ali Diazinon.

Kmetijska inšpekcija
Okrajnega ljudskega odbora
Murska Sobot

V ZITNIH SHRAMBAH

Zitni molj je velik škodljivec naših shramb (kaš). Zelo se raz- množi zlasti tam, kjer žita ne premetavamo in kjer so shrambe bolj vlažne. Moljevi metulji letajo od aprila do avgusta po skladi- ščih, tam odlagajo jajčeca na žitna zrnja ali mednje. Iz njih se v 14 dneh izležejo belorumeni gosenice.

Objedati začne žitna zrna in jih obdajati z iztrebki. Najraje ob- jedajo rž in pšenico, redkeje ječmen in oves. Odrasle gosenice se septembra zabubijo v stenskih razpokah in v zrnju, izdolbejo si pa celo luknje v les. Iz bube se na pomlad razvije metulj.

Kako ga zatiramo? Predvsem morajo biti shrambe čiste, brez špranj na podu in v stenah; če so razpoke, jih zamažemo s cemen- tom. Preden vanje vskladimo novo žito, iz njih pometemo vse o- stanke zrnja. Ker se molj zadržuje globoko v špranjah, moramo vso shrambo temeljito zaprati ali poškropiti. V ta namen se dobro ob- nesejo sredstva: Rapein, Ambarin, Lindanov prah in Neosol.

Neokuženo žito v shrambi vsake tri tedne zračimo in premešamo, ker se v zračnem žitu škodljivci ne zadržujejo radi. Če okuženega žita ne moremo razkužiti, ga večkrat prevetrimo skozi čistilnik in z žita izločene škodljivce izberemo in uničujemo.

Kmetijska inšpekcija
Okrajnega ljudskega odbora
Murska Sobot

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremljali na zadnji poti našega moža in očeta

FRANCA TITANA

nam izrekli sožalje in z nami sočustvovali. Posebno se toplo zahvaljujemo OZTK M. Sobota, šolskemu odboru SSTV, učencem SSTV, ORO, TVD »Partizan« ter vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za darovane vence in cvetje in pevcem za poslednje pesmi. Hvala dr. Kastelcu za vso prizadevnost, da bi ohranil pokojnika pri življenju.

M. Sobota, 8. avg. 1962.

Zalujoči: žena Ana, sin Evgen in Anica

Opekarna Puconci prodaja po sklepu DS podjetja naslednja osnovna sredstva:

- OSEBNI AVTO OPEL, tip KAPITAN — 1. izdelave 1939
- MOPED — znamke TOMOS 49 ccm
- STRUŽNICO — malega formata z vgrajenim elektromotorjem

Interesenti družbenega sektorja se naj zgledajo do 25. avg. 1962. Ogled je možen v samem pod- jetju in to od 6. ure zjutraj do 14. ure popoldan vsak dan — izven nedelje. Po tem datumu bo- mo prodali osnovna sredstva navedena pod 2 in 3 tudi zasebnikom.

Upravni odbor Kmetijsko-industrijskega kombinata »Pomurje« Murska Sobot
razpisuje prosto delovno mesto

pomočnika glavnega direktorja

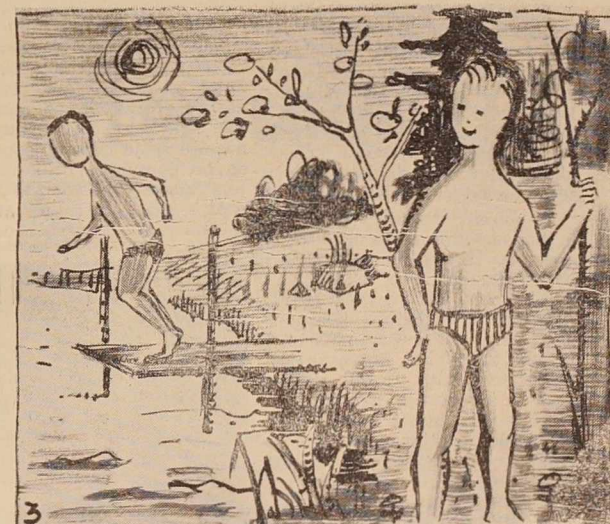
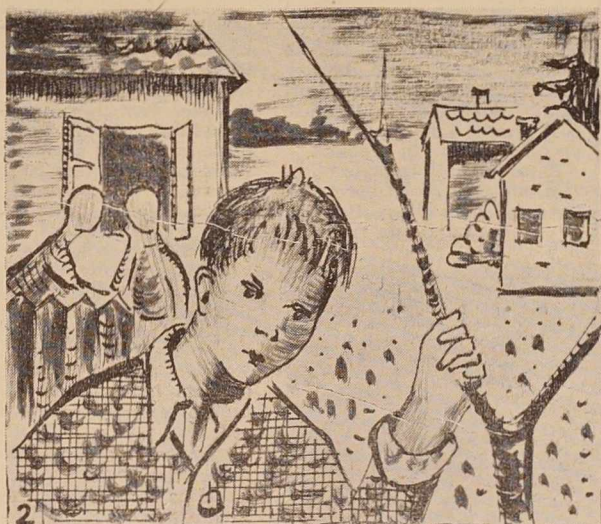
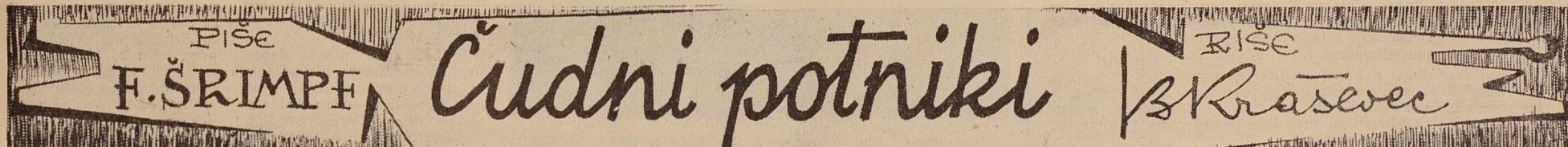
Pogoji:

Visoka šolska izobrazba in 10-letna delovna doba na vo- dilnih delovnih mestih v gospodarstvu ali 15-letno delova- nje v okrajnem merilu na vodilnih mestih gospodarsko-po- litičnega značaja s široko razgledanostjo.

Nastop službe po dogovoru.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohod- kov podjetja.

Pismene ponudbe z življenjepisom sprejema uprava podjetja do 31. avgusta t. l.



1.

2.

3.

Če se ljudje ne poznajo, se predstavijo drug drugemu. Tako je tudi v zgodbi. Nastopile bodo osebe, ki jih ne po- znate. Zato vam jih najprej predstavimo: Angel, Emil in Joco. To so glavne osebe. Seznanili pa se boste še z mnogi- mi. Toda ti bodo stopili v zgodbo pozneje in ne kot glavni igravci. Omenimo samo nekatere: žandarji in policaji, učitel- j, nogometni igralci, sprevednik Ščipač, kmet in kmetica in seveda mamice in očetje naših glavnih junakov.

Preden začnemo, je treba povedati, kdaj so se dogodki odvijali. Vidite, to je bilo še takrat, pred mnogimi, mnogimi leti, ko sem bil tudi jaz, ki vam to povest pripovedujem, prav tako mlad, kakor so bili Angel, Emil in Joco. Mogoče sem bil celo eden izmed tre trojice. Toda, to ni važno. Po- membno je samo, kaj se je dogodilo. Tistega leta, 1936, je bilo vse drugače, kot je zdaj. Drugi ljudje so imeli glavno besedo kot danes. A najmanj besede so imeli mladi ljudje. Zato so se tudi dolgočasili.

Dolgočasje pa ubija. A ker se Angel, Emil in Joco niso hoteli ubiti, so ga sklenili pregnati. Kako so to storili? To boste zvedeli v tej povesti. A še to moram povedati: vse se je zgodilo v počitnicah, takrat ko se konča pouk v šoli, ko so napisana spravečila, ko postane zunaj tako toplo, da skoraj ni mogoče vzdržati, takrat, ko preneha vsakodnev- ni red in se spremeni v popoln nered. Ni treba več vstajati ob določenih urah, zajtrkovati ob določenih urah, dajati v šolo ob določenih urah, sedeti določeno uro, učiti se določene ure, vse vse določeno z uro, s časom.

POMURSKI VESTNIK — List izdaja in dika Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor, glavni in odgovorni urednik JOŽE VILD — Urejuje uredniški odbor — List pošiljamo samo po predplačilu — Nenaročenih rokopisov ne vračamo in ne odgovarjamo zanje — Uredništvo: Murska Sobot, Koceljeva ulica 7 — Telefon 135 — Naročniški in oglašni oddelci: Murska Sobot, Koceljeva ulica 7 — Naročnina celoletna 600 dinarjev, polletna 300 dinarjev, za inozemstvo letna 1500 dinarjev — Tekoči račun pri Naročniški banki v Murski Soboti št. 605-11

Med graditelji ceste in prijateljstva

Slikovita pokrajina se je kopala v prevročem poletnem soncu. Jutranja rosa se je že precej osušila. Ravnice, ki jih objemajo valoviti, a ne preveč visoki hribi, so skrbno obdelane in skoraj dve tretjini jih je zasajenih s koruzo. Kako podobno je vse našim pomurskim krajem. Šele ko zaslišiš značilno nihajočo melodijo, na katero se da peti — tako vsaj pravijo duhoviteži — najmanj sto pesmi, ostanke narodne noše in v svojstvenem stilu grajene hiše, se zaveš, da si v osrčju Srbije.

Velika Plana. Ljudje so prijazni, čeprav so njihovi obrazi zaviti v vsakodnevne skrbi. Če zvedo, da si iz Slovenije in da si v kraju prvič, jim ni žal časa, da te povedejo po mestecu ali ti pokažejo pot. Prišlo mi je na misel, da bi primerjal tamkajšnje natakarije z našimi. Kako so si podobni. Radi pozabijo kaj je gost naročil in nikamor se jim ne mudi. Razlika je le v tem, da vam tam povedo, kadar želite biti hitro postreženi: »Polako, polako...«

V Veliki Plani, v naselju »Ivana Ribarja-Lole«, je bila nastanjena 16. srednjošolska pomurska delovna brigada »Dane Šumenjak-Miran«. Pod košatimi vejami dreves so se bohotila šotorska knila, visoko ob vrhovih pa so plapolale zastave. Po naključju sem se znašel med brigadirji internacionalne brigade, ki so jo sestavljali mladinci iz ZAR. Spoštljivo so mi odzdravili: »Strafo!« To pa je bilo tudi vse kar smo se razumeli. V svojem besednjaku sem izbrskal nekaj ostankov angleščine in nemščine. Plečati fant kodrastih las, za približno pol glave višji od mene, je trenil z roko. Torej sva se razumela, čeprav so bili stavki očitno en sam koktajl jezikov in narečij. Povedel me je na široko dvorišče med ba-

BREZMEJNI PRIJATELJI

Popoldne smo se zopet srečali na trasi. Takrat je druga četa delala skupno z brigadirji iz ZAR. Zagoreli hrbti so se krivili in vzravnavali, lopate pa so se zagrizale globoko v zemljo. Vse, kar so si mogli povedati z besedami, je bilo Dobro... Tito... Naser. In kako lepo so se razumeli. Včasih so prav prišli prsti, kretnje z roko ali pa priključanje. Ljudje iz različnih držav so se združili. Imeli so skupno delo. Nobene mrznje, posmeha ali opazk. Kako prijetno je človeku pri srcu ob takem sožitju. Ena izmed pomurskih brigadirjev pripelja arabskemu brigadirju obvezo na potno čelo, brigadir pa potrpečljivo prijatelja iz ZAR po rami: »Dobro, dobro...« In lopate se zopet zalesketajo v soju zahajajočega sonca.

Poslovil sem se od brigadirjev, graditeljev, ki opravljajo dve gradnji hkrati: gradnjo ceste in prijateljstvo. To je lepo potrdila tudi izjava, ki jo je dal član redakcije lista »El Ahram« iz Kaira, E-sar Bakr, ki se je s skupino tamkajšnjih novinarjev mudil na avtocesti. Med drugim je dejal: »...Srečni smo, da se lahko povežemo z jugoslovansko mladino. Tisoči mladinc in mladincev bodo zgradili avtoceste. Gradijo še eno cesto, cesto prijateljstva in mira.«

PIŠTA, OPERI MI JOPIČ...

V polmraku sem sedel na klopi, ki jo je obkrožal cvetlični mozaik, družbo pa so mi delali naši brigadirji. Skupine brigadirjev so se ravnokar vračale ter veselo prepevale. Na dvorišču je bilo živahno. Majda, ki mi je malo prej obvezala roklo, je »pestovala« pravkar operirani prst, komandant brigade Emil Zelko je moral po opravih, Pišta pa se je znojil ob pranju, pri čemer mu je pomagala tudi Marica z drugimi dekleti. Brigadirji so priznali, da je Pišta eden najpriaznejših v brigadi, čeprav je star že 28 let. Če je imel kateri od brigadirjev (ali brigadir) umazano obleko, ali pa je bila le-ta potrebna likalnika, je brž prišel s prosečim obrazom pred Pišto... Vsem je ustregel ter razen tega opravil svoje naloge v kuhinji in čisto prijel tudi za lopato.

Po izdatni večerji so se brigadirji zgrnili okrog tabornega ognja, ki je ob petju, razgovoru in recitacijah ugasnil šele pozno v noč.

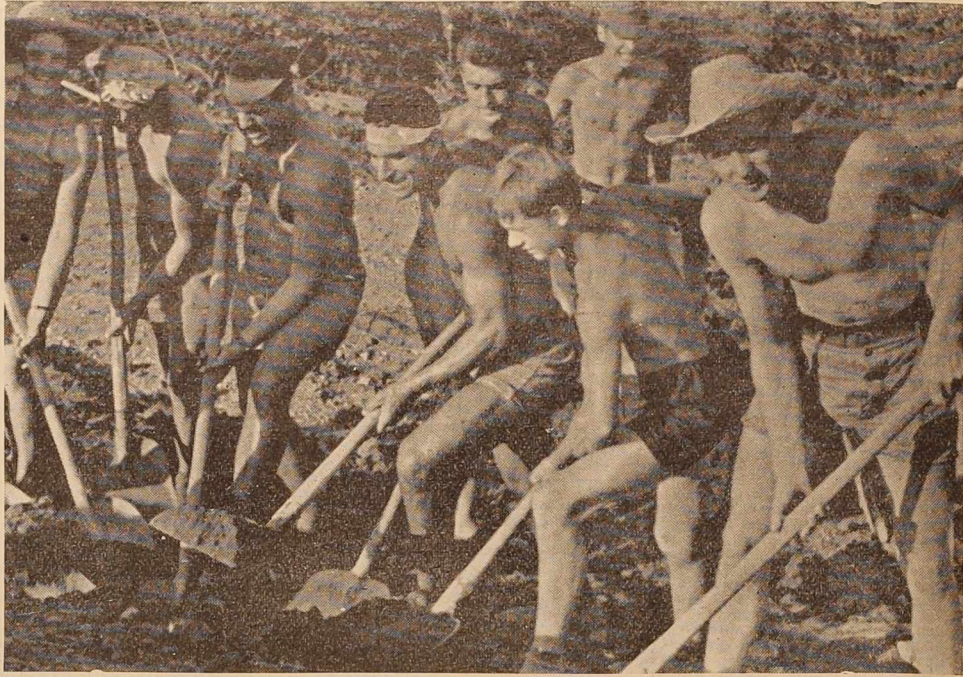
ŠE ZADNJI ZAMAHI Z LOPATAMI

Naslednje jutro je prineslo za brigado zadnji delovni dan. Zopet so delali na visokem nasipu. Mrzlično so zamahovali s krampi in lopatami. V naselju se je namreč šepetalo, da bo pomurska brigada prejela zlato plaketo za aktivnost v naselju in prizadevanje na trasi. Na trasi sicer ni-

so mogli doseči najboljših uspehov, saj so polovico brigade sestavljala dekleta, precej fantov pa je bilo fizično šibkih. Pa kljub temu. Prizadevanja niso ostala brez uspeha. Aktivnost naših brigadirjev je bila v naselju zares velika, zato so uživali spoštovanje. Razen obiskovanja tečajev so pripravili več samostojnih nastopov, taborni ogenj ter program za skupne nastope in proslavo Dneva vstaje. Niso pa zlostajali tudi na športnem področju. Med nogometaši sta prednjačila Stefan Horvat in Feliks Pihler, pa tudi v ostalih disciplinah so imeli dobre zastopnike.

LEPA PRIZNANJA OB ODHODU

Brigadirji so se vrnili v naselje šele popoldne ter se takoj po kosilu prčeli pripravljati za odhod. Evgen se je znojil nad zadnjimi razglednicami, ostali pa so segali po pošti in časopisih. Zvečer so 31. brigadirjem pripeli udarniške značke, brigada pa je prejela zlato plaketo. Razen tega je bila že popreje dvakrat specialno pohvaljena in prav tolikokrat proglašena za udarno. Veselja ni bilo konec. Naslednjega dne so se brigadirji še enkrat zavrteli v kolu, zapeli ter si stisnili roke. Nekateri prebivalci so jih spremljali, drugi pa pomahali v slovo. Imeli so jih radi. Ko sem se odpravil na posta-



Nikdar se še niso videli, vendar so se pri delu na avtocesti lepo razumeli. Na sliki so pomurski brigadirji, ki so gradili avtocesto skupno s prijatelji iz ZAR. Tito... Naser... Dobro. To so bile vse besede, ki so jih razumeli, pa vendar so bili neomajni prijatelji. (Foto: J. Stolnik)

jo, mi je v ušesih še vedno zvenel glas žence, ki sem jo srečal na njenem dvorišču ob kroženju s štirimi vnuki: »Do-

bri su ovi slovenski mladici. Odmah sam videla, da su to ozbiljni ljudi...« Za mano je pritekla hčerka lastnika hiše,

v kateri sem stanoval, in mi stisnila v roko dve sočni breskvi: »Izvoli brate!«

Janko Stolnik

LETOS KOPICA MLADINSKIH DELOVNIH AKCIJ

V letošnjem letu je pomurska mladina vložila v izgradnjo raznih objektov mnogo truda ter kajpada prejela za to lepa priznanja. Na zveznih delovnih akcijah sta letos sodelovali samo dve brigadi in sicer pri izgradnji avtoceste v Srbiji. 15. PMDB »Stefan Ko-

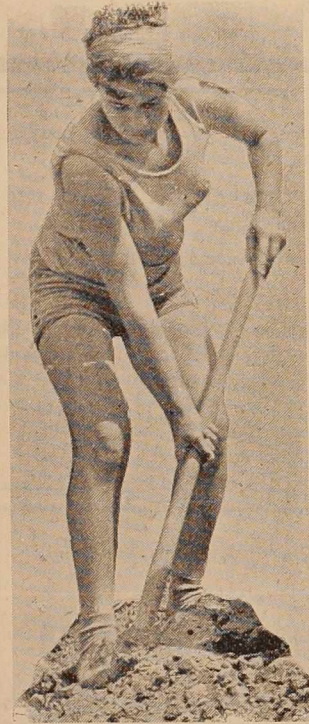
vača«, ki jo je sestavljala delavska in kmečka mladina, je delala polna dva meseca. Štela je 129 brigadirjev. Komandant te brigade je bil Aleksander Filo. Brigada je bila za svoje delo širik ut proglašena za udarno, dvakrat pa je bila specialno pohvaljena

in enkrat pohvaljena zaradi društvene dejavnosti. Razen tega pa je 41 brigadirjev prejelo udarniške značke. To je kajpada lep uspeh. Lepe uspehe je dosegla tudi 16. PMDB »Dane Šumenjak-Miran«, katero je sestavljalo 130 srednješolcev, nastanjena pa je bila v brigadirskem naselju v Veliki Plani. Komandant brigade je bil Emil Zelko. Brigada je bila na delovni akciji samo en mesec in se je vrnila minulo soboto. Bila je dvakrat proglašena za udarno, dvakrat pa je bila specialno priznana. Kot najboljša brigada v naselju pa je osvojila najvišje priznanje — zlato plaketo. Udarniške značke je prejelo 31 brigadirjev in brigadir.

V letošnjem letu pa so občinski komiteji organizirali še številne lokalne delovne akcije, ki smo jih v prejšnjih letih pogrešali. Najprej naj omenimo dobro organizirano brigado »Stefana Kuharja-Bojana«, ki je več tednov urejala športne objekte pri domu TVD Partizan v Murski Soboti ter brigado »Ali Kardoš«, ki izgrajuje športno igrišče v Rakičanu. Sestavljajo jo brigadirji iz KSS Rakičan. To je že druga brigada. Sestavlja jo 21 brigadirjev, medtem ko je prva štela 29 brigadirjev. Prva je bila dvakrat udarna, enkrat specialno pohvaljena in enkrat posebej pohvaljena, druga pa je doslej enkrat udarna in enkrat specialno pohvaljena.

Tudi mladina lendavske občine je več tednov pridno sodelovala pri izgradnji ceste v bližini Lendave. Dnevno je delalo od 20 do 30 mladincev iz raznih aktivov. Dvodnevno delovno akcijo pa je pri urejanju pločnikov, kanalizacije in ostalih pritlikin opravila tudi mladina beltskega aktiv. Prvi dan je delalo 37, drugi dan pa 48 mladincev in mladink. Pri izgradnji »goričke magistrale« pa že dalj časa pridno sodeluje tudi mladina petrovske-šalovske občine. Najprej je delal celotni občinski komitei LMS, nato pa člani posameznih aktivov. In če omenimo še sodelovanje aktivov ljubomerske občine pri izgradnji kopališča na Podgradju ter delovno akcijo Prleškega študentskega kluba — ta pri Vidmu ob Ščavnici gradi dom tečajnikov — smo v glavnem povedali vse. Naj omenim le še to, da pomurska mladina rada priskoči na pomoč tudi pri raznih vaških akcijah, kot na primer pri gradnjah vaških domov, utrjevanju krajevnih cest in podobnem. Skratka: delavna aktivnost mladine je velika.

J. S.

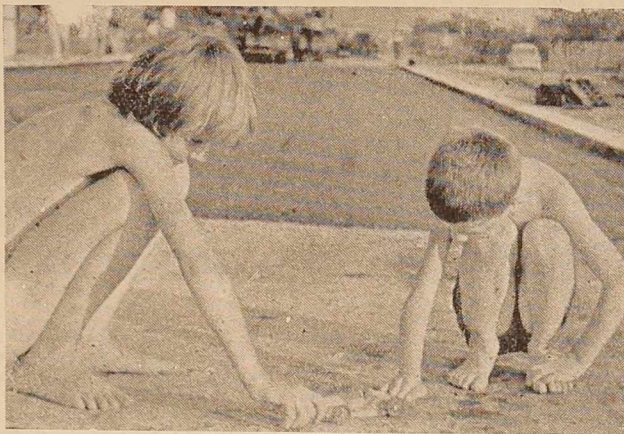


Samo en detalj z gradbišča avtoceste pri Veliki Plani v Srbiji. Tako kot tale pomurska brigadirka na naši sliki so zasajali lopate tudi ostali brigadirji, da bi dosegli kar najboljši uspeh.

rake. Kako lepi cvetlični nasadi so se košatili tam, tik nad njimi pa nap's »Radom glasamo za socializam!« Ne dvorišču me je seznanil z jugoslovanskim brigadirjem.

Nekaj trenutkov za tem i je v obsežni kuhinji stisnil rok nasmejani Stefan, ali Pišta, kakor so ga klicali. In tu sta še Anica Tratnjekova in Lidija Mačkova. Vsi so delali v kuhinji. Pišta je v naglici končal svoje delo in me povedel na traso. Prvo skupino naših brigadirjev sva našla že na križišču. Krepko so vihteli lopate, saj sta jih do konca delovne akcije ločila le še dva dneva. »Pišta, kaj bo za kosilo,« je zanimalo dekleta. »Pasulj,« je odvrnil Pišta.

V potoku, nedaleč vstran, ki tako spominja na našo Ledavo, so se dekleta sklanjala nad pranjem. Niso naju opazile in zato sva se spustila v pomenek z naslednjo pomursko skupino, ki je imela opravka z robniki. Beton se je hitro trdil, zato ni bilo dosti časa za klepetanje. Kmalu nato sva se znašla v trušču traktorjev, valjarjev, avtomobilov in vsemogočih strojev. Iz sence naju je poklicala Anica Pintaričeva. Ni počivala. Imela je posebno nalogo. Največ naših brigadirjev se je potilo pri urejanju nasipa. Skoraj deset metrov visok bo ta nasip, ki je potreben zaradi nadvoza. Spodaj bo pozneje peljala železniška proga. Z banketi so imeli naši mladinci in mladinke mnogo dela. Nešteto krat so morali zavijtehtati krampe in lopate, preden so le-ti dobili oblike, ki so jih označili inženirji.



Ko je nad avtocesto pri Veliki Plani, ki so jo gradili tudi pomurski brigadirji, že legal mrak, je reporter naletel na tale dva otročiča, ki na svežem asfaltu preizkušata svoj avtomobilček. Sedaj je še čas, kmalu pa za igranje na cesti ne bo več prostora. Po tej prometni arteriji bodo drveli avtomobili tudi s preko 110 kilometri na uro...

„ŽEPNA BRIGADA“ KLUBA PRLEŠKIH ŠTUDENTOV



Še ta posnetek, pa gremo na kosilo. Zato se lahko nasmehe nemo. (Foto: Jože O.)

»No, bratec, zdaj ti je pa odbrenkalo,« sem pomislil, ko sem zakoračil proti baraki, kjer stanujejo brigadirji pri Vidmu ob Ščavnici. Lahko se ti zgodi, da ti porinejo lopato, pa delaj. In v tej vročini?

Zato sem bil rahlo zaskrbljen, kmalu pa sem sprevrnil, da po nepotrebnem. Pravkar so se pripravljali, da gredo na

kosilo in so tarnali, da je nekoliko zakasnilo. Ko sem tako padel kar v sredo problema, sem takoj začutil brigadirsko vzdušje, čeprav so po posteljah ležali najrazličnejši študentski artikli od skript do angleškega slovarja. »Tudi študiramo, da veš,« so mi rekli in me pogledali tako pomenljivo, da sem še isti hip pozabil, kako lepo je poleti in se v mislih že preselil pred profesorja na Aškerčevi ulici v Ljubljani. Jesenski žepni rok! Tako torej delajo, študirajo pa jim še ostane nekaj prostega časa, ki ga izkoristijo za namizni tenis, folklorne vaje, branje, petje podoknic in vse kramljanje.

Betonirajo temelje za dom tečajnikov. Težava je v tem, da nimajo mešavcev in delajo vse z rokami. To jim delo zelo otežuje. Drugače pa posebnih problemov nimajo, če pa se slučajno kaj zakomplira, se zberejo in skupno rešijo problem. Disciplino imajo različnih shematičnih birokracij pa ne. Sedaj jih je trinajst in zato, ker jih ni dosti, imajo kar prijetno, domače vzdušje. Razen tega so tudi drugače povezani med sabo, saj študirajo v Ljubljani in delajo v Klubu prleških študentov. Ta povezanost jim koristi tudi pri klubskem delu, ki ga tudi se

daj poleti niso zanemarili. Sedaj pripravljajo program, s katerim bodo sodelovali na Pomurskem sejmu v Radgoni. V programu, kjer bo pel tudi Koroški oktet, bodo nastopili s folklornimi točkami, ki jih vadijo že sedaj. V soboto in nedeljo bodo na te vaje prišli folkloristi, člani kluba, ki niso v brigadi. Tako bodo prosti čas, ki ga drugače uporabijo ob sobotah za obisk domov, napolnili z veselimi zvoki in gibnimi plesnimi koraki, toda za razliko do pravega sobotnega plesa bo to vaja narodnih plesov.

»Drugače se imamo dobro in dolgačas nam ni. Nekaj dela se najde zmeraj. Tako smo tudi betonirali in uredili slatinski izvir v Očeslavcih, bili na izletih, sprejeli na obisk celoten upravni odbor Eles-a, ki je investitor gradnje, igrali odbojkarstvo tekmo z videnskim Partizanom itn., itn. Zejni tudi nismo, saj redno hodimo v Očeslavce po slatno, pijemo pa tudi jabolčnik. Ob tem sem se spomnil, da je pasja vročina in da sem tudi jaz žejen, jih poslikal in ko se je orientalist postavil z lopato, da ga da vidim, kako je delaven, sem se začel počasi odpravljati. »Pa še to lahko zapreš,« na bes budijo s pozavnom in z orehi,« so mi še zaukali, medtem ko sem že počasi, leno lezel v hrib in razmišljal, kako je poleti vroče, in da je prijetneje brati v senici Maigretovih zgodbe, kot pa se ubadati z betonom.

Jože Olaj

PREVRNILA SE TRAKTORSKA PRIKOLICA

Dne 6. t. m. se je pripetila prometna nesreča v vasi Petrovci. Na ovinku v omenjeni vasi se je prevrnila traktorska prikolica, ki jo je vozil Anton Vavras iz Sulince. Ob priliki nesreče sta bila poškodovana delavca Emil Matuš iz Adrijanec in Franc Časar iz Nerađanovec. Oba sta bila prepeljana v soboško bolnišnico.